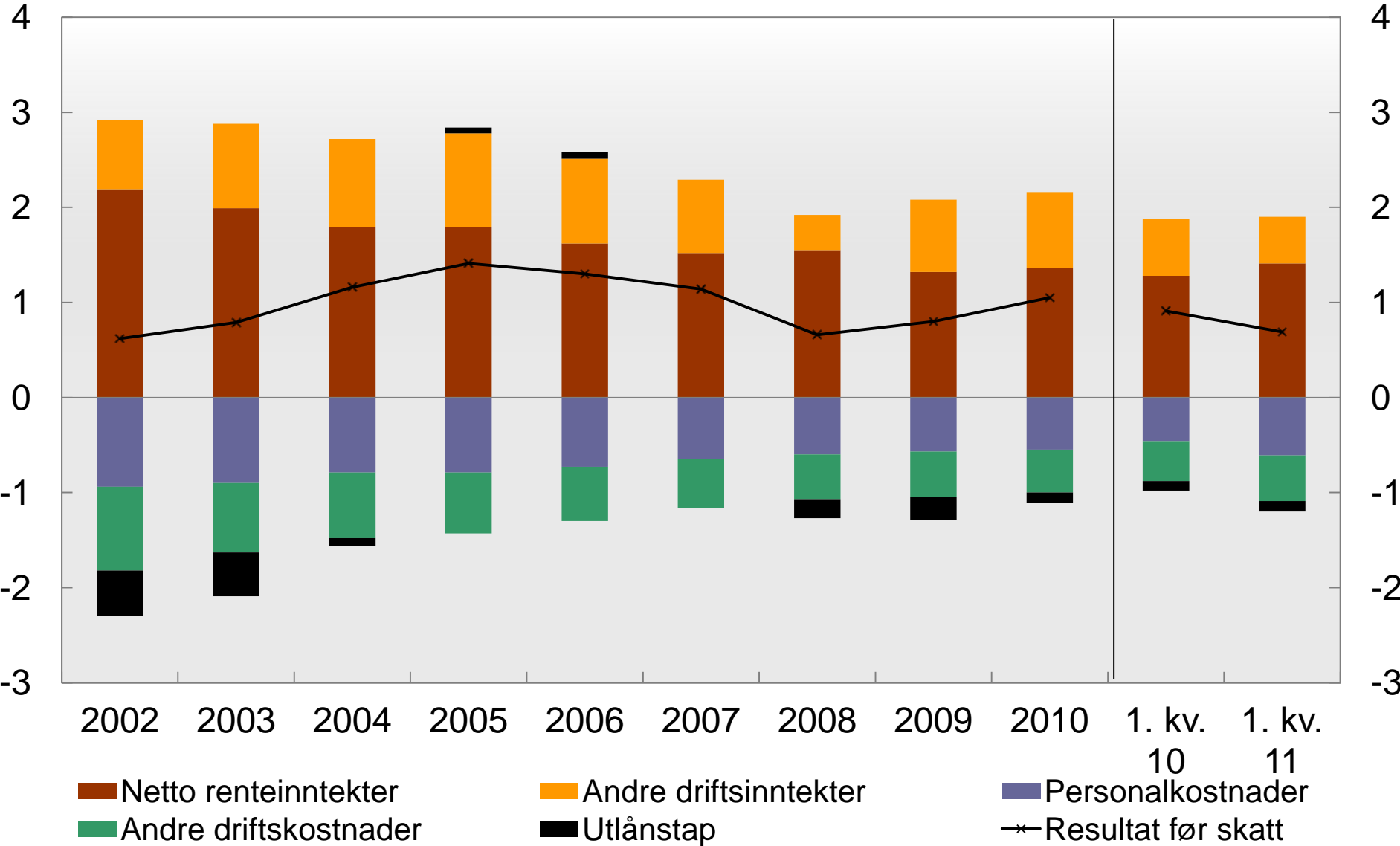

Finansiell stabilitet 1/11

Figurer

Kapittel 1

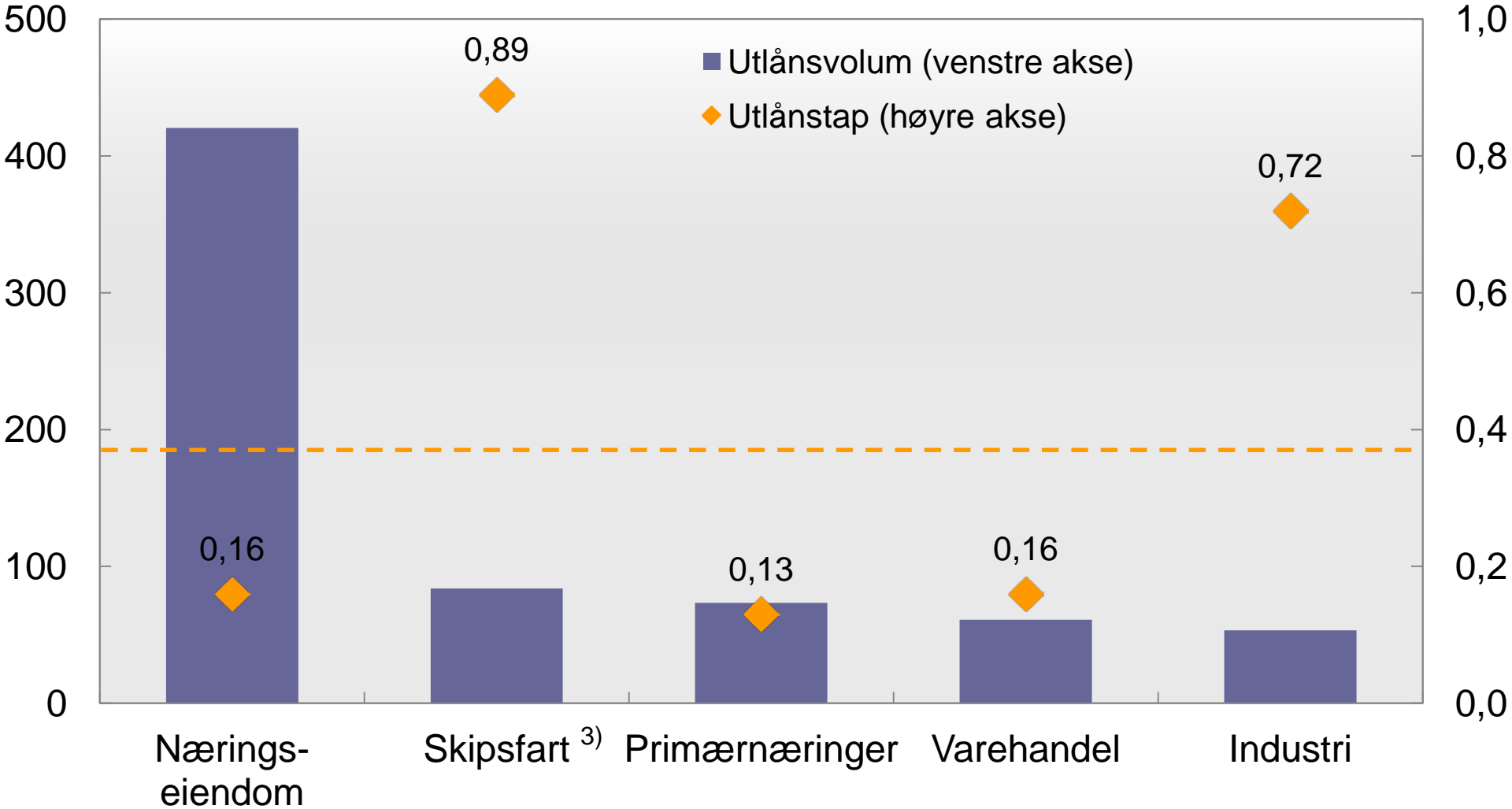
Figur 1.1 Bankenes¹⁾ resultat før skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Prosent. Årstall. 2002 – 2010. Første kvartal 2010 og 2011

1) Alle banker med unntak av utenlandske filialer i Norge

Kilde: Norges Bank

Figur 1.2 Bankenes¹⁾ utlånsvolum og tap på utlån til ulike næringer i 2010.²⁾
I milliarder kroner og som prosent av utlån til de respektive næringene

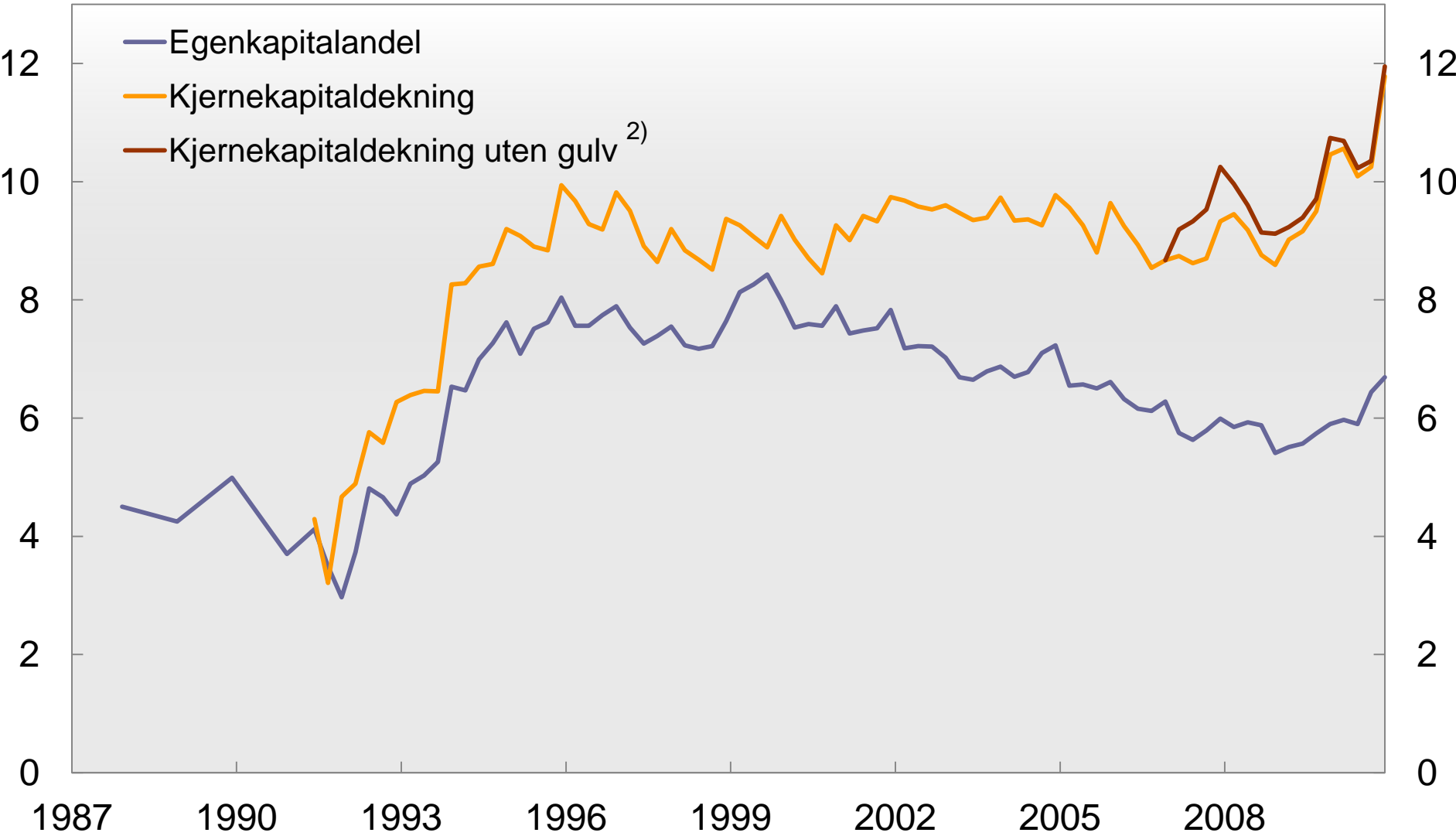
1) Alle banker i Norge

2) Stiplet linje viser gjennomsnittlig utlånstap i næringsmarkedet

3) Skipsfart inkluderer bare utlån til norske skipsfartsselskaper

Kilde: Norges Bank

Figur 1.3 Bankenes¹⁾ kjernekapitaldekning og egenkapitalandel. Prosent. Kvartalstall. 4. kv.1987 – 4. kv. 2010

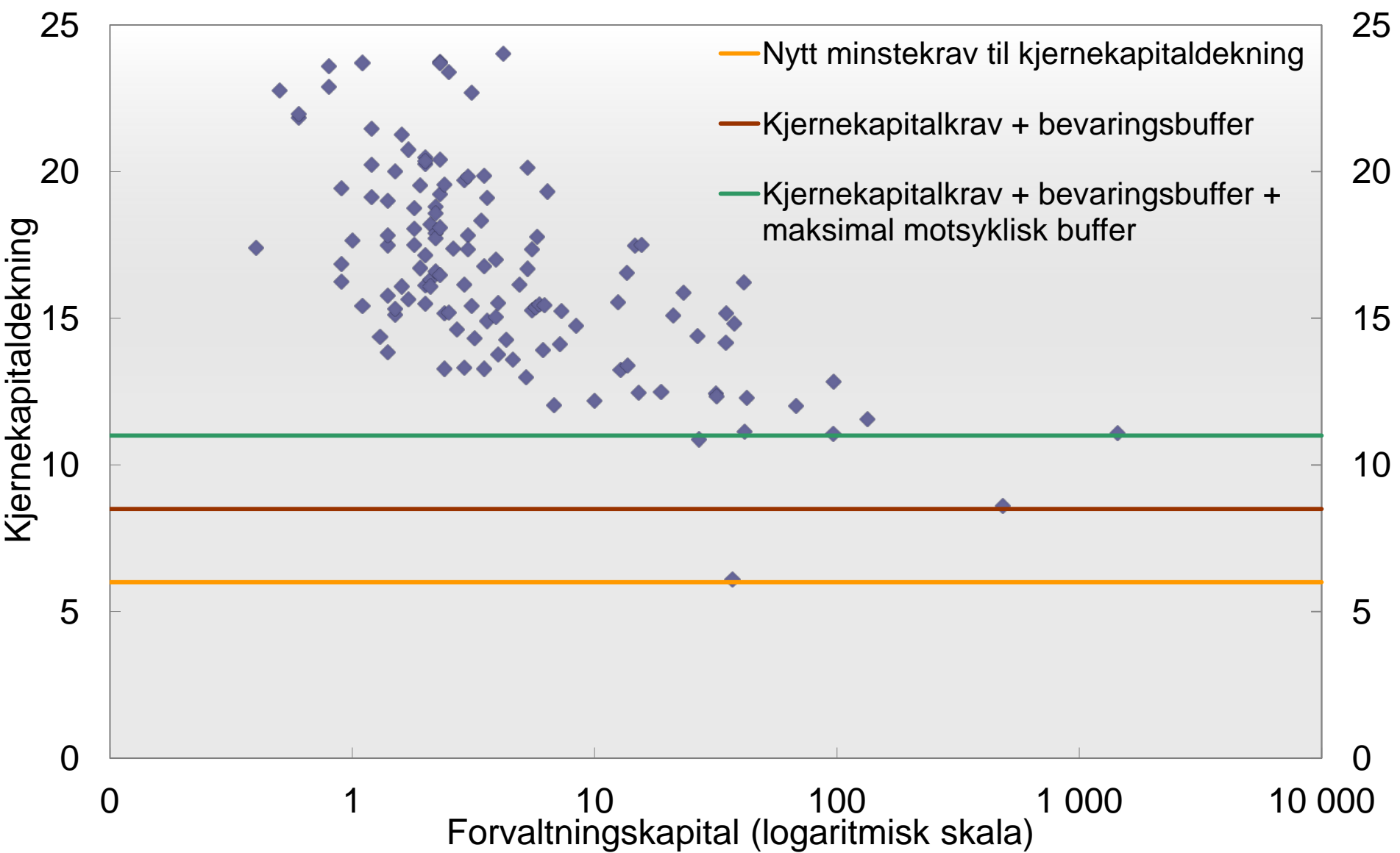

1) Alle banker unntatt utenlandske filialer i Norge. Egenkapitalandelen før 1990 er for alle banker

2) Gulvet var på 95 prosent av Basel I i 2007, 90 prosent i 2008 og 80 prosent fra 2009

Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

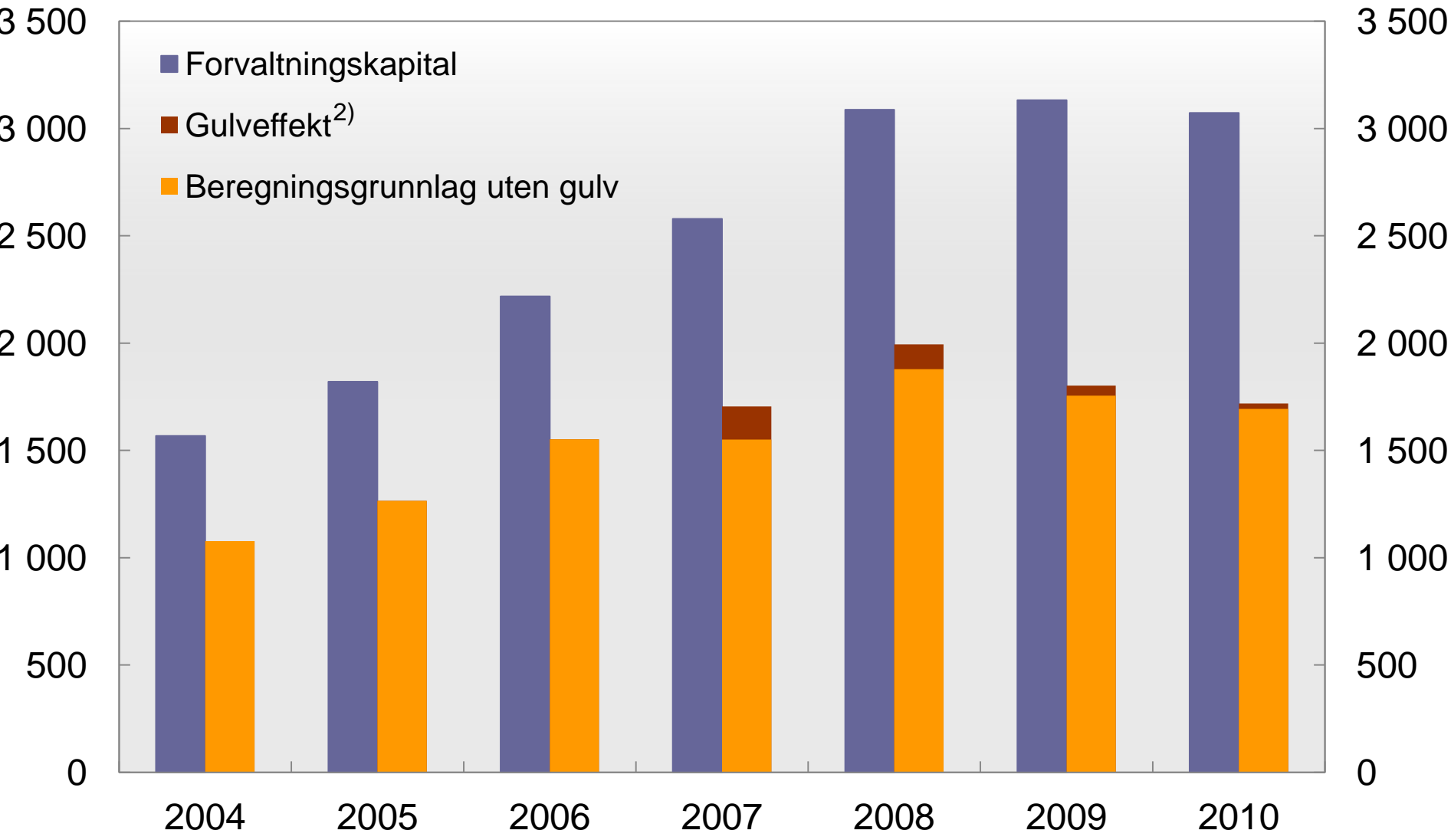
Figur 1.4 Bankenes¹⁾ kjernekapitaldekning. Prosent. Forvaltningskapital. Milliarder kroner. Per 4. kv. 2010

1) Alle banker med unntak av utenlandske filialer i Norge

Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 1.5 Bankenes¹⁾ forvaltningskapital og beregningsgrunnlag. Milliarder kroner. Årstall ved utgangen av året. 2004 – 2010

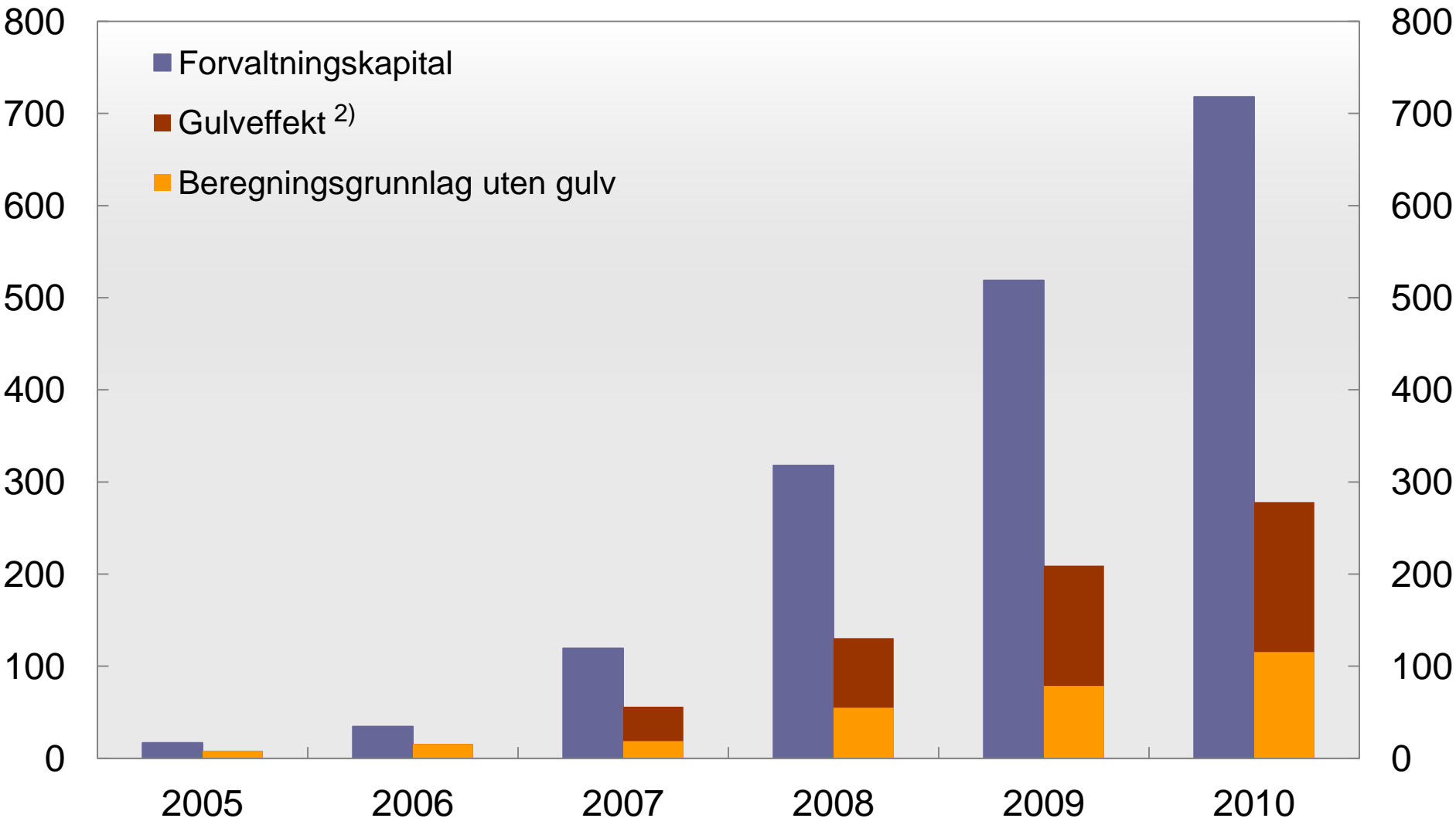

1) Alle banker unntatt utenlandske filialer i Norge

2) Gulvet var på 95 prosent av Basel I i 2007, 90 prosent i 2008 og 80 prosent fra 2009

Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 1.6 Boligkredittforetakenes¹⁾ forvaltningskapital og beregningsgrunnlag. Milliarder kroner. Årstall ved utgangen av året. 2005 – 2010

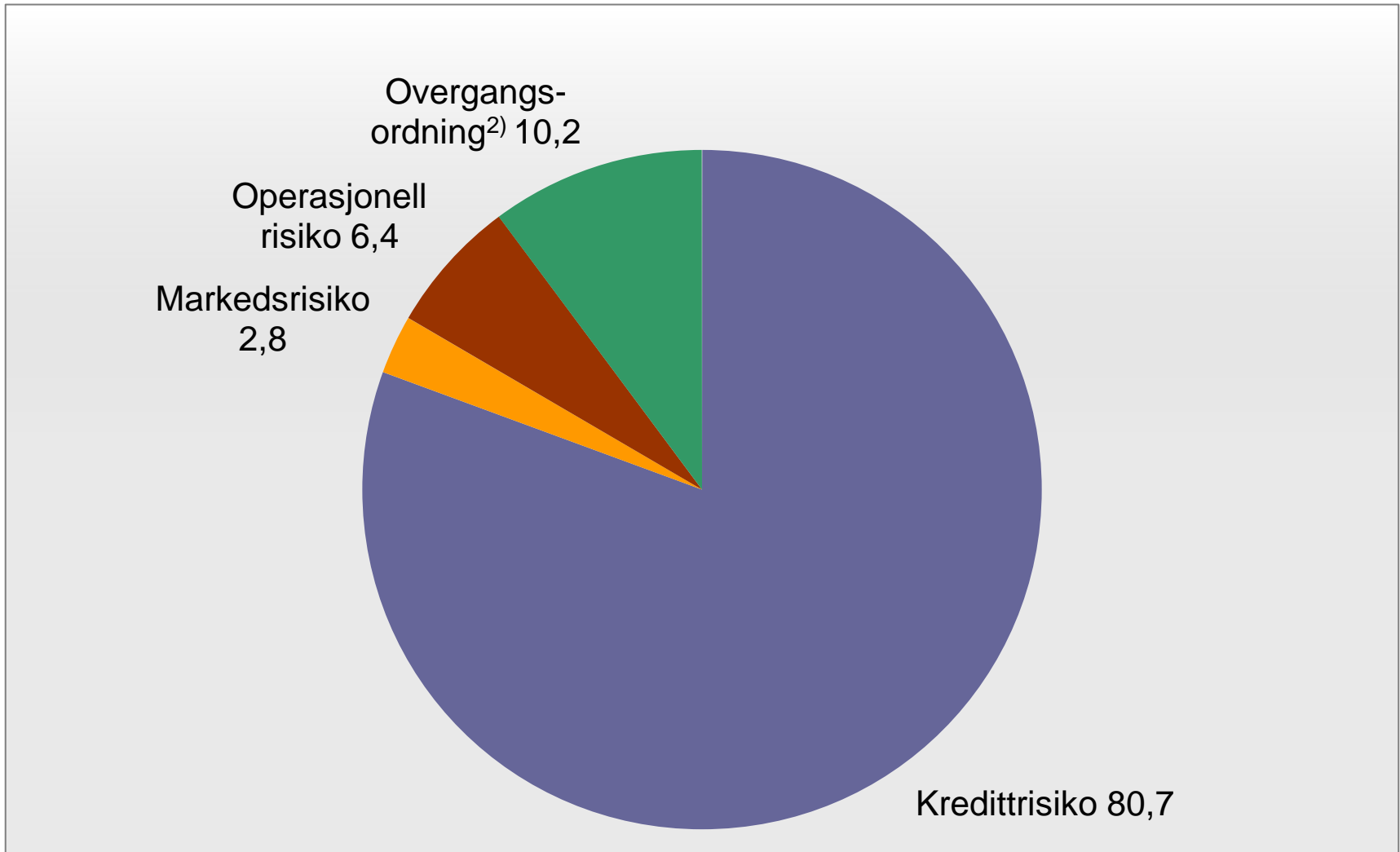

1) Alle boligkredittforetak unntatt Handelsbanken Eiendomskreditt NUF. Nordea Eiendomskreditt er bare med i 2010

2) Gulvet var på 95 prosent av Basel I i 2007, 90 prosent i 2008 og 80 prosent fra 2009

Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 1.7 Kapitalkrav for norske bankkonsern¹⁾ som benytter IRB-modeller fordelt på risikoområder. Andeler i prosent. Per 4. kv. 2010

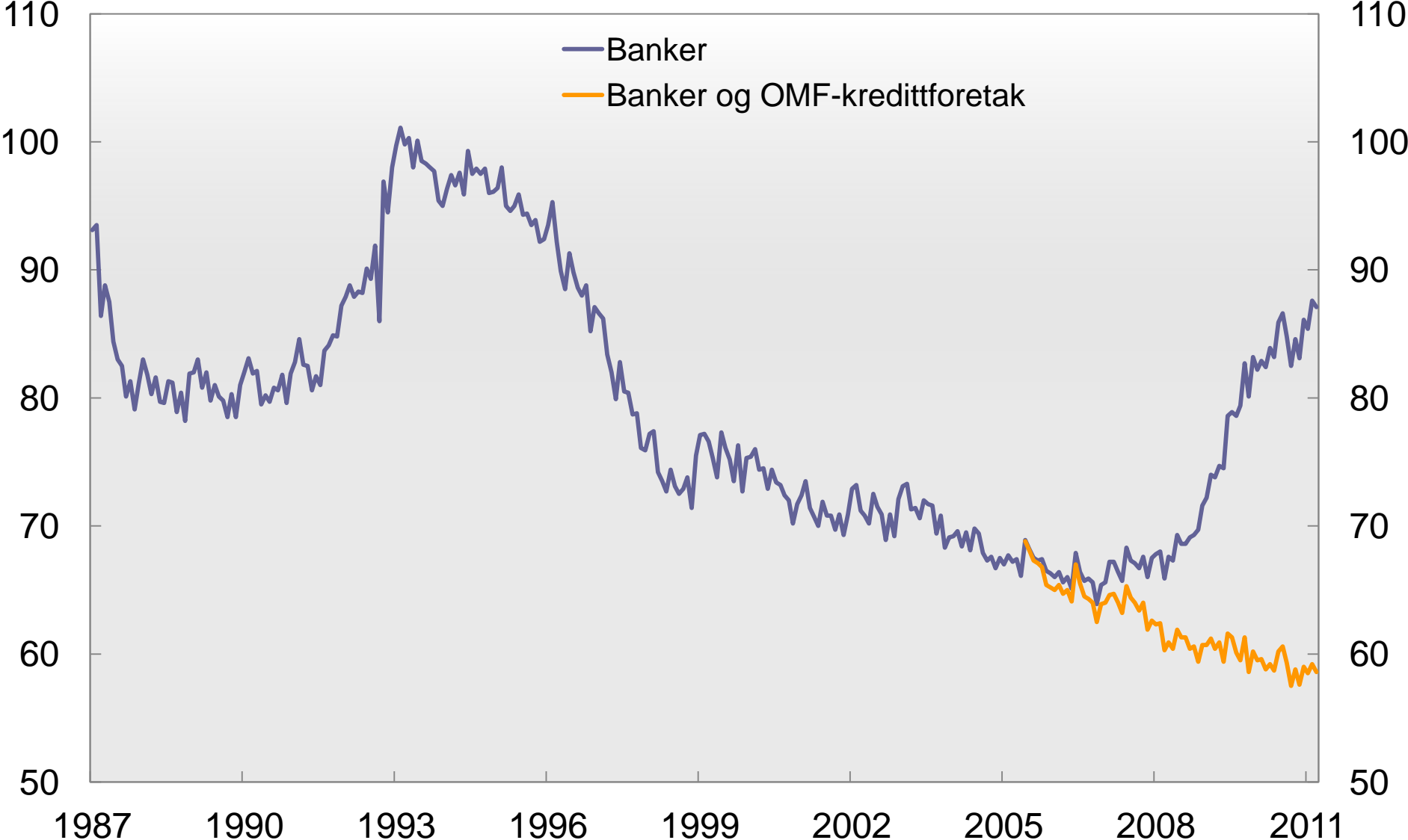

1) DnB NOR Bank, Nordea Bank Norge, SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, Sparebanken Vest, SpareBank 1 Nord-Norge og Bank 1 Oslo

2) Krav som følge av at IRB-banker ennå ikke tillates å redusere kapitalen helt ned til Basel II-nivå

Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

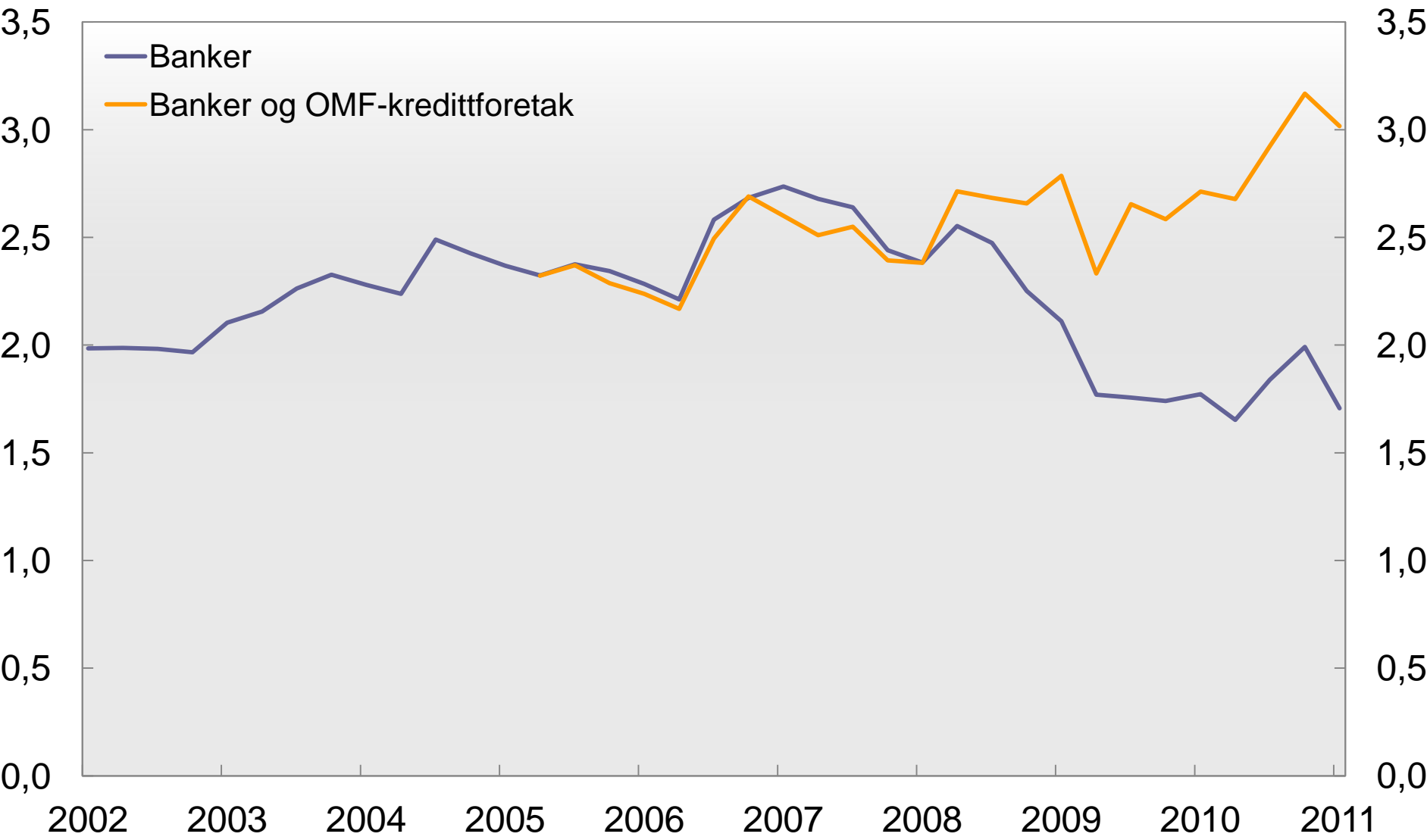
Figur 1.8 Bankene og OMF-kredittforetakenes¹⁾ innskuddsdekning for lån til kunder. Prosent. Månedstall. Januar 1987 – mars 2011

1) Utvalget består av alle banker og OMF-kredittforetak med unntak av utenlandske datterbanker og filialer i Norge

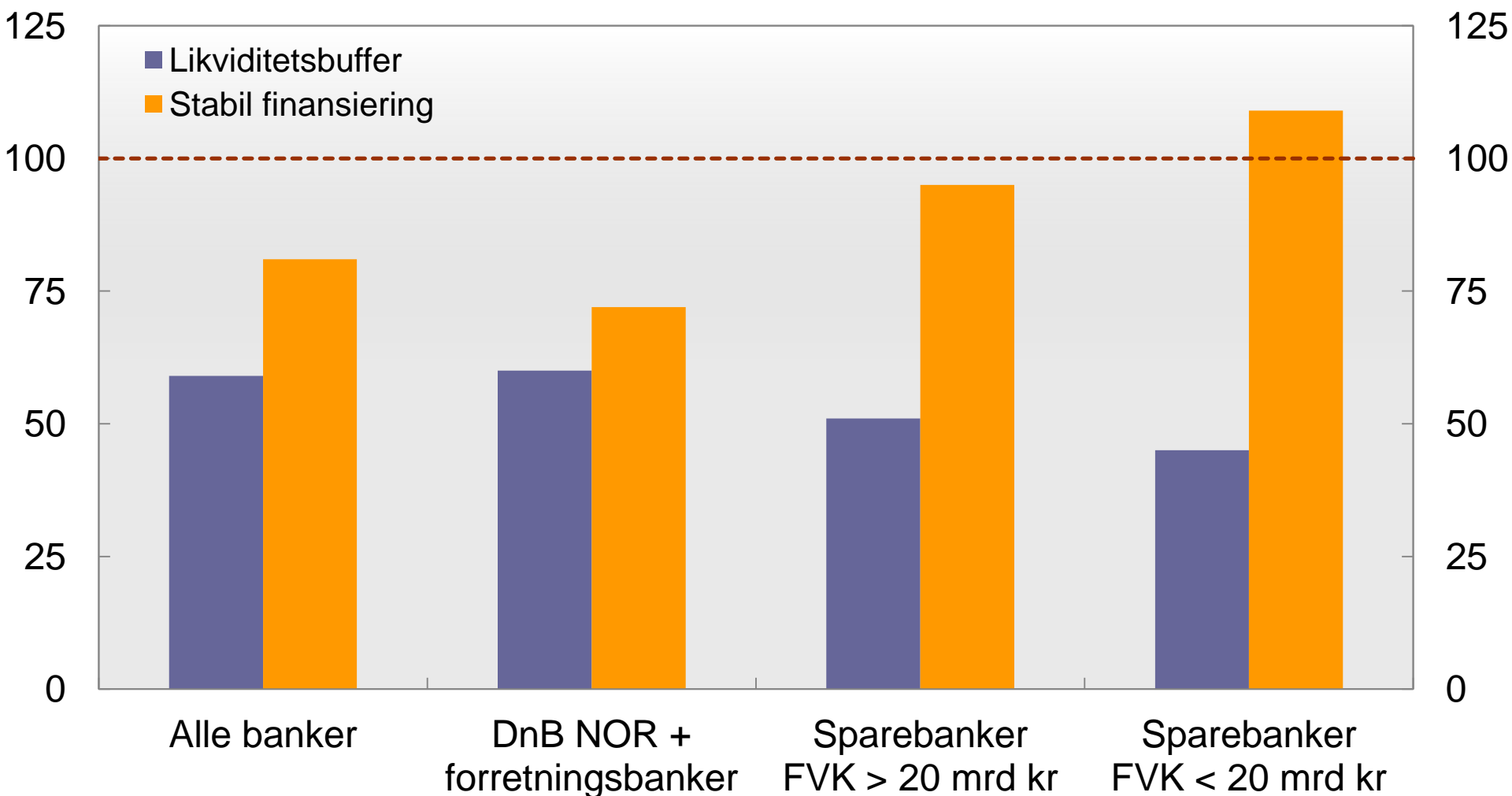
Kilde: Norges Bank

Figur 1.9 Bankene og OMF-kredittforetakenes¹⁾ vektede gjenværende løpetid på brutto markedsfinansiering. I antall år. Kvartalstall. 1. kv. 2002 – 1. kv. 2011

1) Utvalget består av alle banker og OMF-kredittforetak med unntak av utenlandske datterbanker og filialer i Norge. Brudd i serien i 2. kvartal 2009 som følge av mer spesifiserte intervaller

Figur 1.10 Bankenes¹⁾ stabile finansiering i prosent av krav til stabil finansiering og likvide eiendeler i prosent av krav til likvide eiendeler.²⁾ Gjennomsnitt for gruppen. Per 1. kv. 2011.

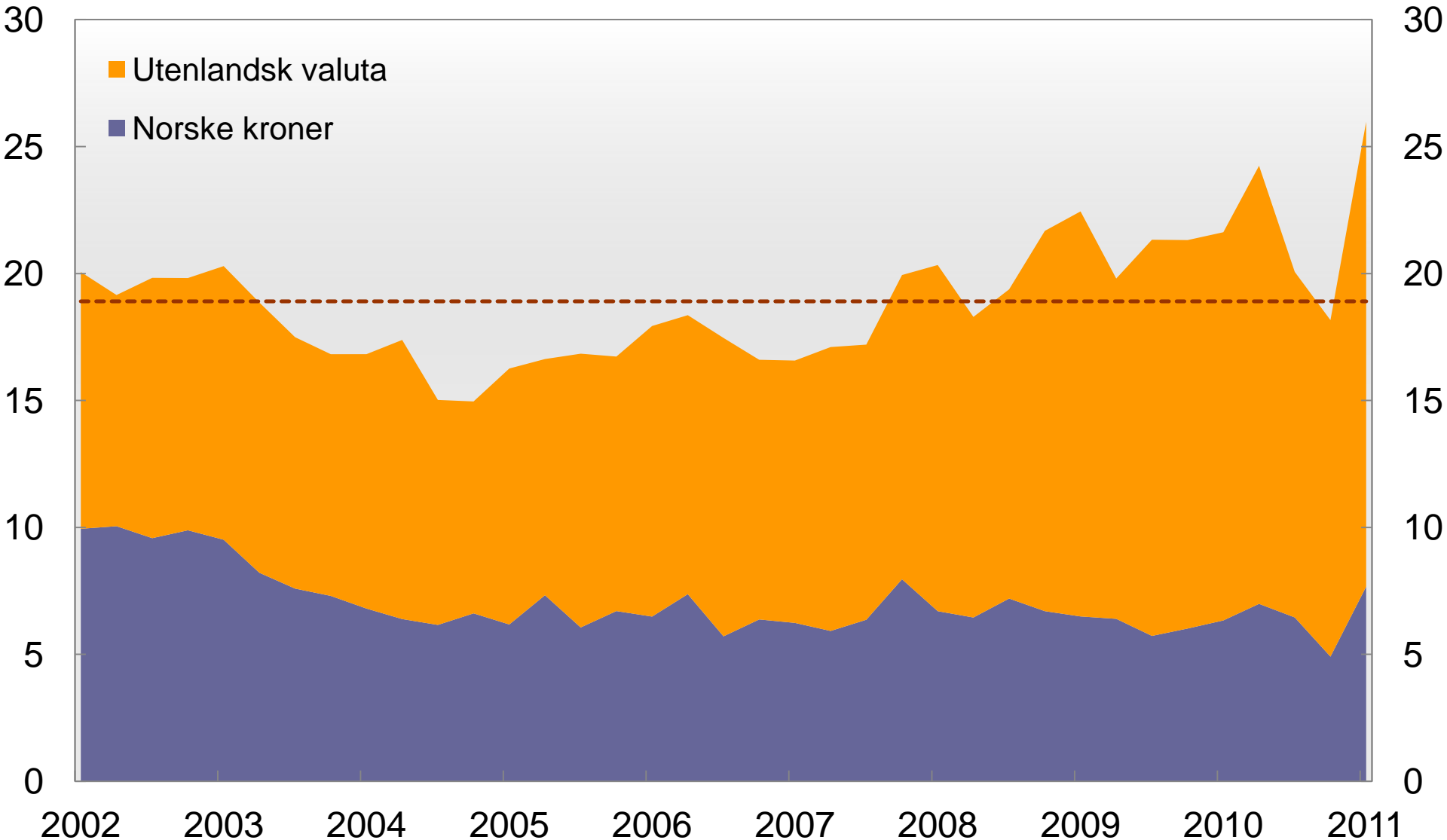

1) Utvalget består av alle banker med unntak av utenlandske filialer i Norge. Stiplet linje viser kravet til stabil finansiering og likviditetsbuffer (Basel III)

2) Norges Banks estimater

Kilde: Norges Bank

Figur 1.11 Bankenes¹⁾ brutto kortsiktig markedsfinansiering i prosent av forvaltningskapitalen. Prosent. Kvartalstall. 1. kv. 2002 – 1. kv. 2011

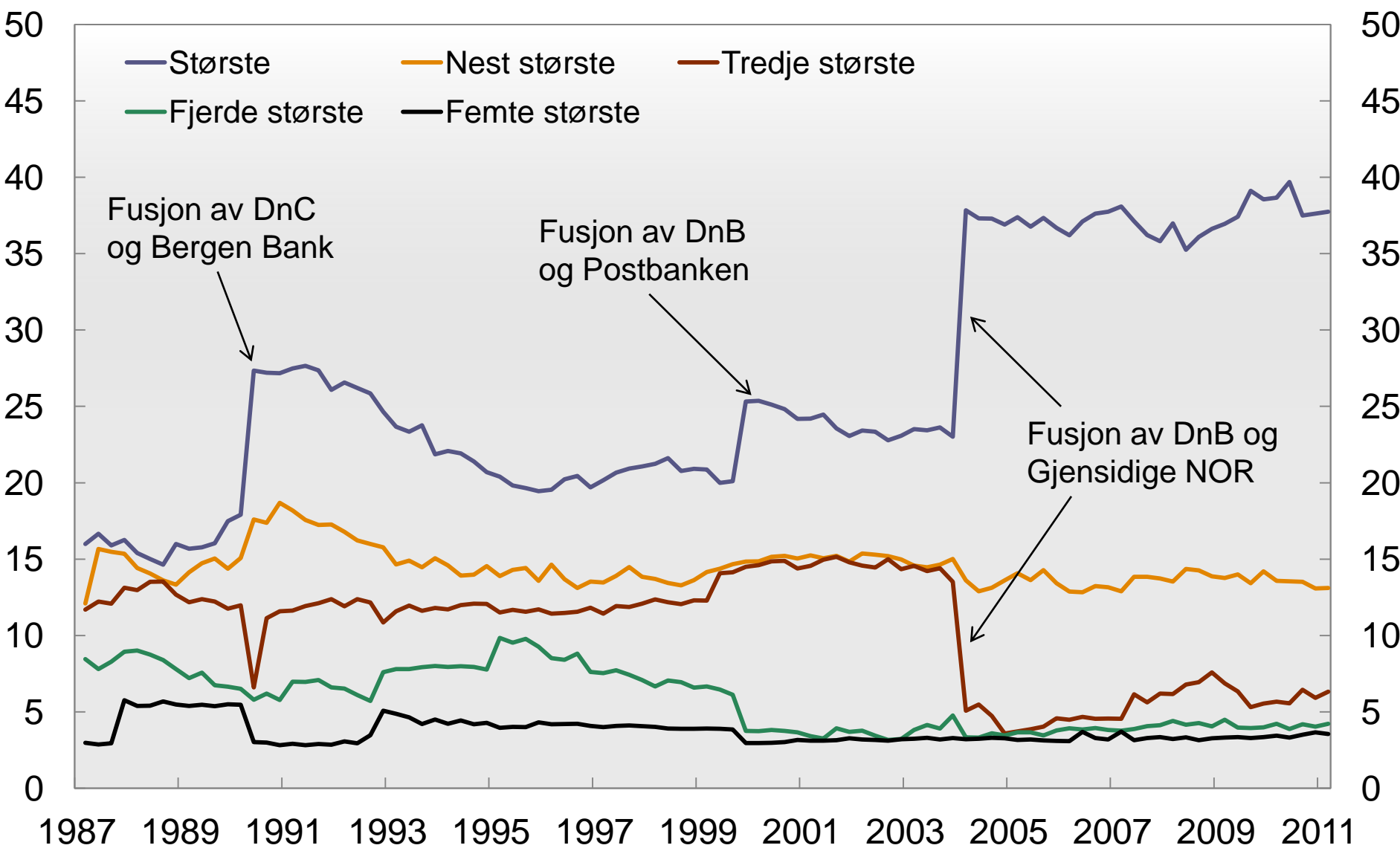

1) Utvalget består av alle banker med unntak av utenlandske datterbanker og filialer i Norge

Stiplet linje viser gjennomsnitt i perioden 2000 – 2011

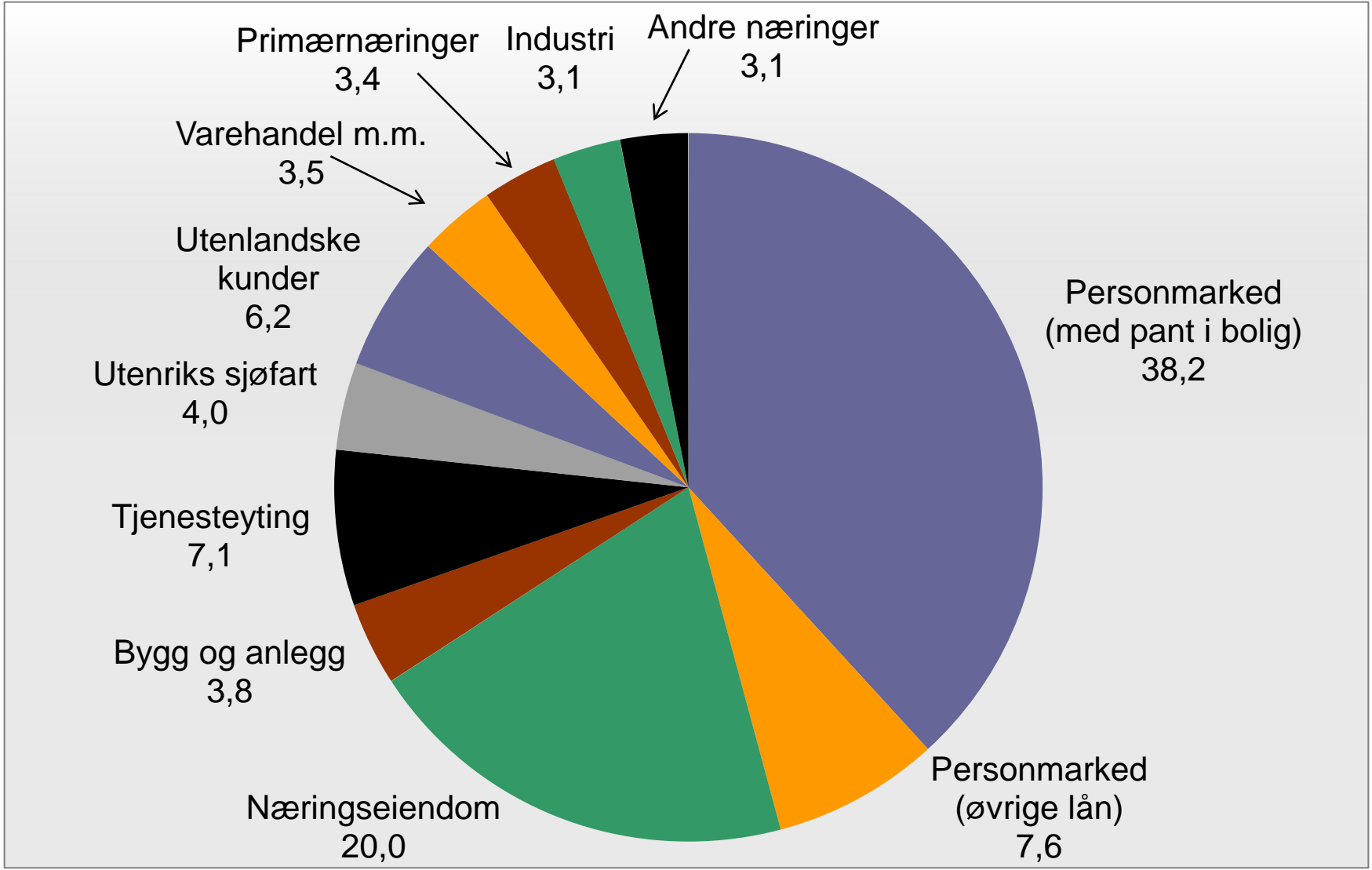
Kilde: Norges Bank

Figur 1.12 Markedsandeler for de fem største bankene¹⁾ i Norge basert på forvaltningskapital. Andeler i prosent. Kvartalstall. 1. kv. 1987 – 1. kv. 2011

1) Alle banker i Norge
Kilde: Norges Bank

Figur 1.13 Fordeling av bankenes¹⁾ utlån til person- og næringsmarkedet og til utenlandske kunder²⁾. Andeler i prosent. Per 31. desember 2010

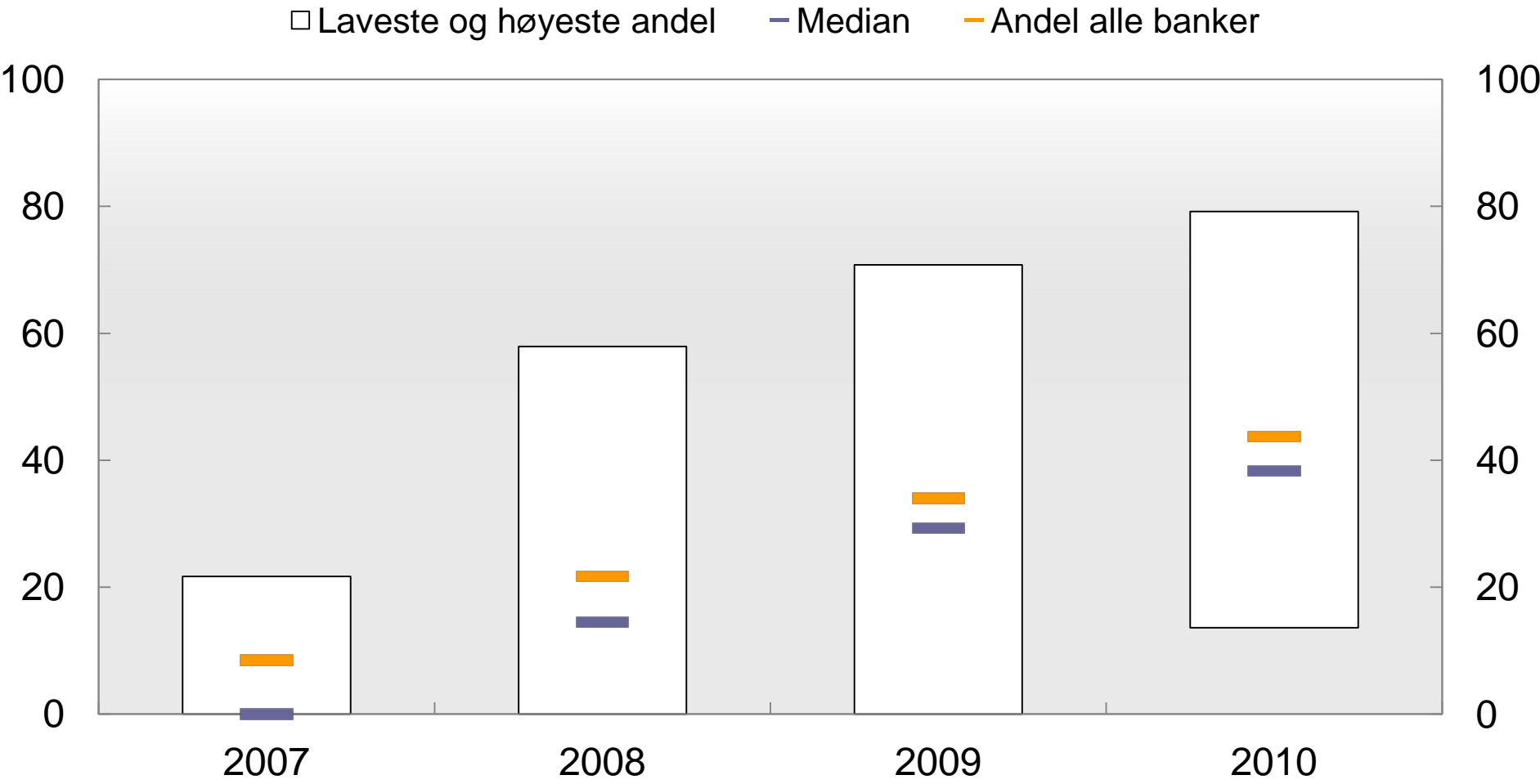

1) Alle banker i Norge

2) Utenlandske kunder omfatter mye utlån til skipsfart

Kilde: Norges Bank

Figur 1.14 Andel av bankenes¹⁾ boliglån som er overført til OMF-kredittforetak. Spredning på enkeltbanker²⁾ og gjennomsnitt for alle banker. Prosent. Per utgangen av 2007 – 2010

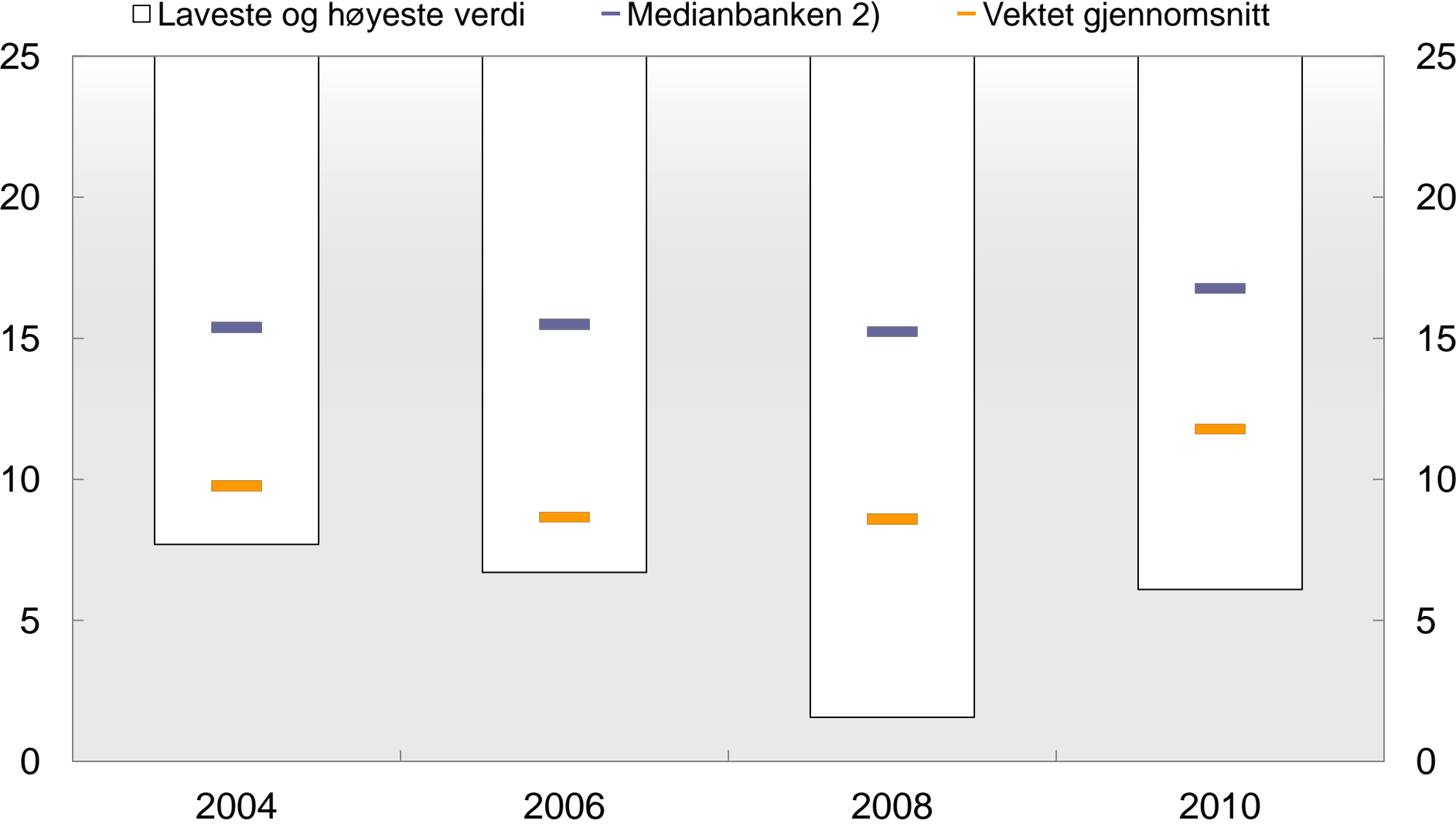

1) Alle banker og OMF-kredittforetak i Norge

2) Banker med hel- eller deleide OMF-kredittforetak og forvaltningskapital over 30 milliarder kroner ved utgangen av 2010

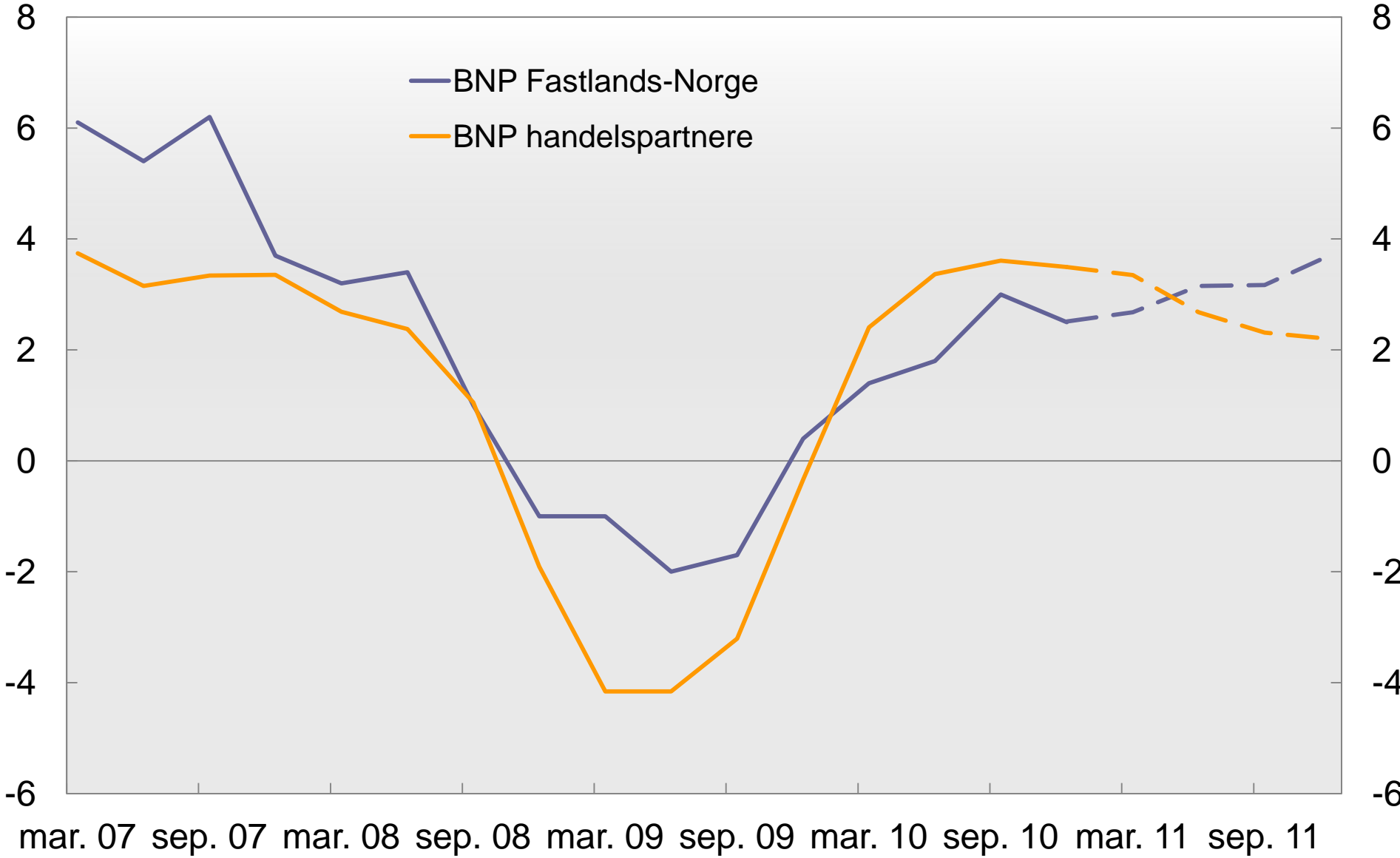
Kilder: Norges Bank og bankenes regnskapsrapporter

Figur 1.15 Kjernekapitaldekning. Spredning på enkeltbanker og gjennomsnitt for alle banker.¹⁾ Prosent. Per utgangen av 2004, 2006, 2008 og 2010

1) Alle banker med unntak av filialer av utenlandske banker i Norge
2) Den midterste banken når bankene er sortert etter kjernekapitaldekning
Kilde: Norges Bank

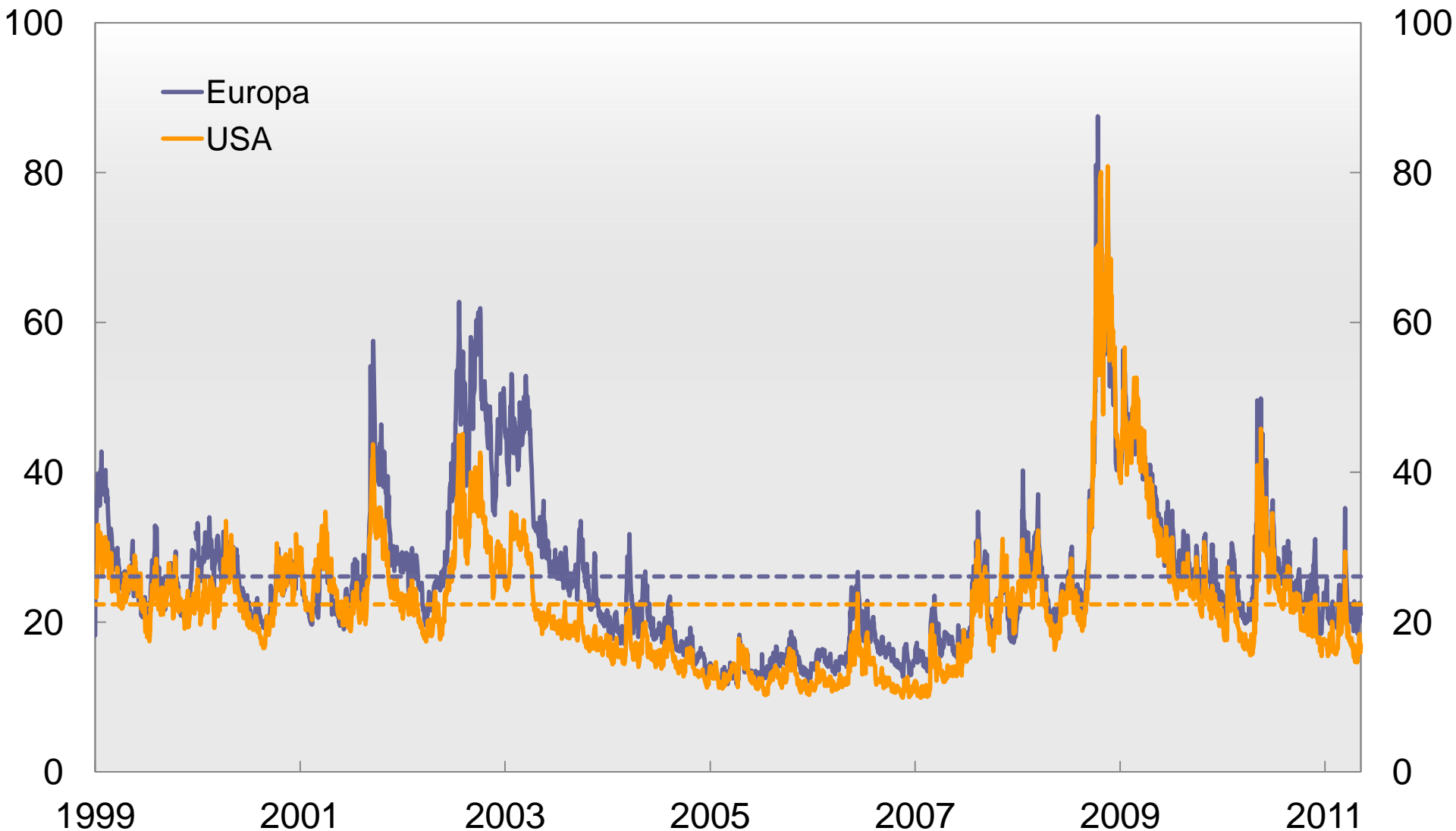
Figur 1.16 BNP i Fastlands-Norge og for handelspartnere. Firekvartalersvekst. Sesongjustert. Prosent. Kvartalstall. 1. kv. 2007 – 4. kv. 2011¹⁾

1) Fremskrivinger for 1. kvartal 2011 – 4. kvartal 2011

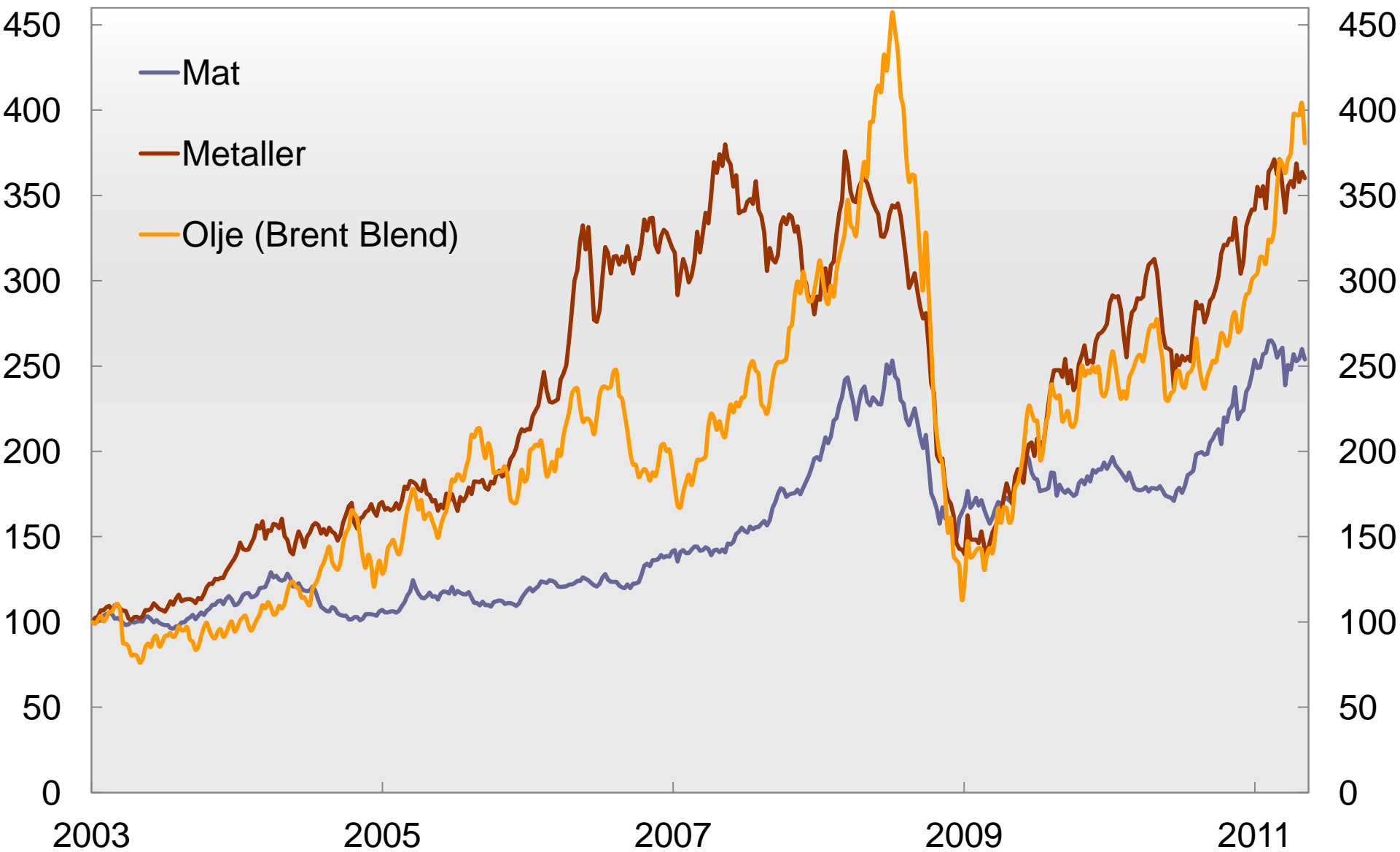
Kilder: Statistisk sentralbyrå, OECD, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.17 Implisitt volatilitet¹⁾ utledet fra aksjeopsjoner. Prosent. Dagstall.
4. januar 1999 – 11. mai 2011

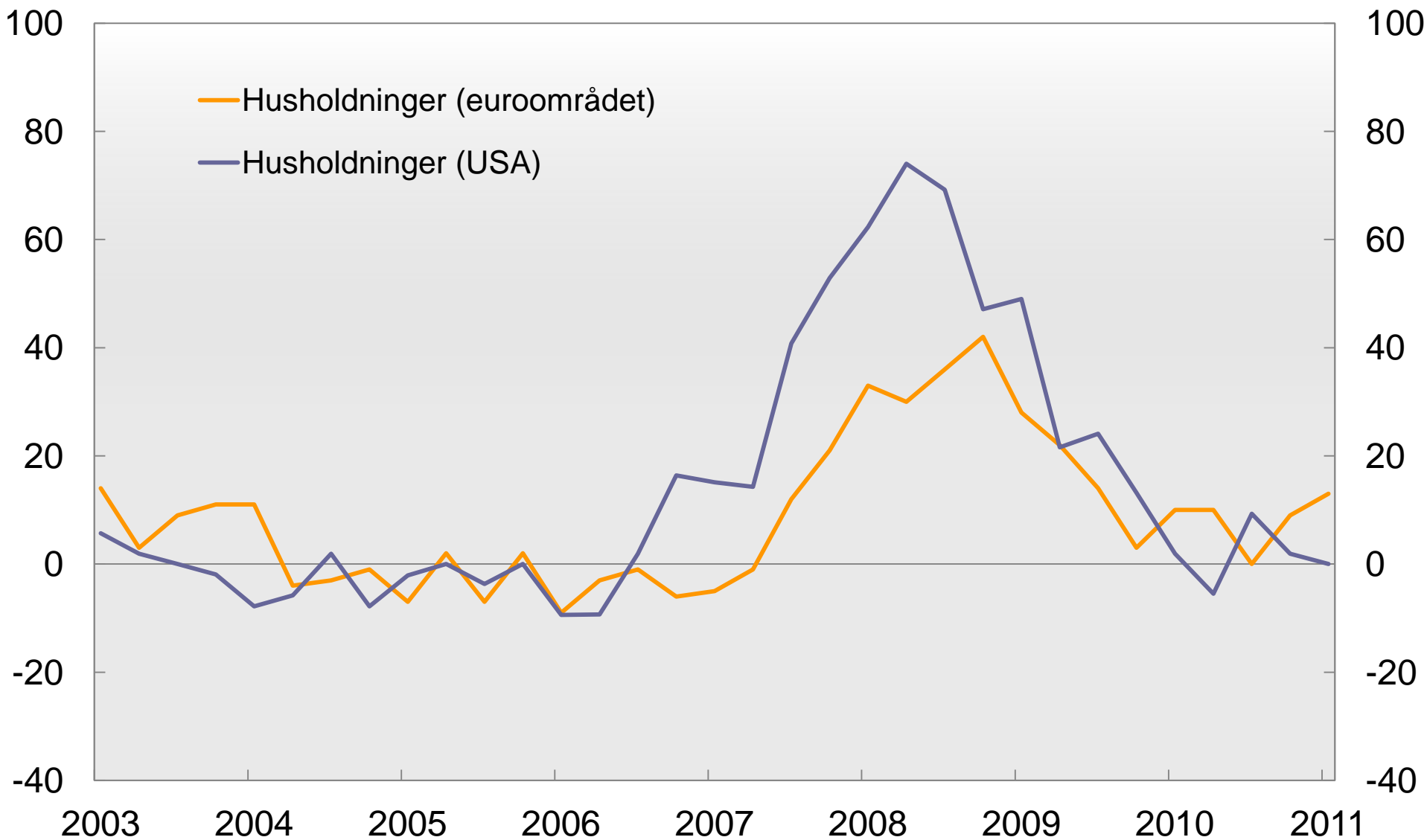
1) Prosentvis størrelse for markedsaktørenes forventninger til fremtidige svingninger i aksjekursene
Stiplede linjer viser gjennomsnitt i perioden 1999 – 2010
Kilde: Thomson Reuters

Figur 1.18 Råvarepriser. The Economist prisindekser og oljepris (Brent Blend). USD. Indeks, januar 2003=100. Ukestall. Januar 2003 – mai 2011

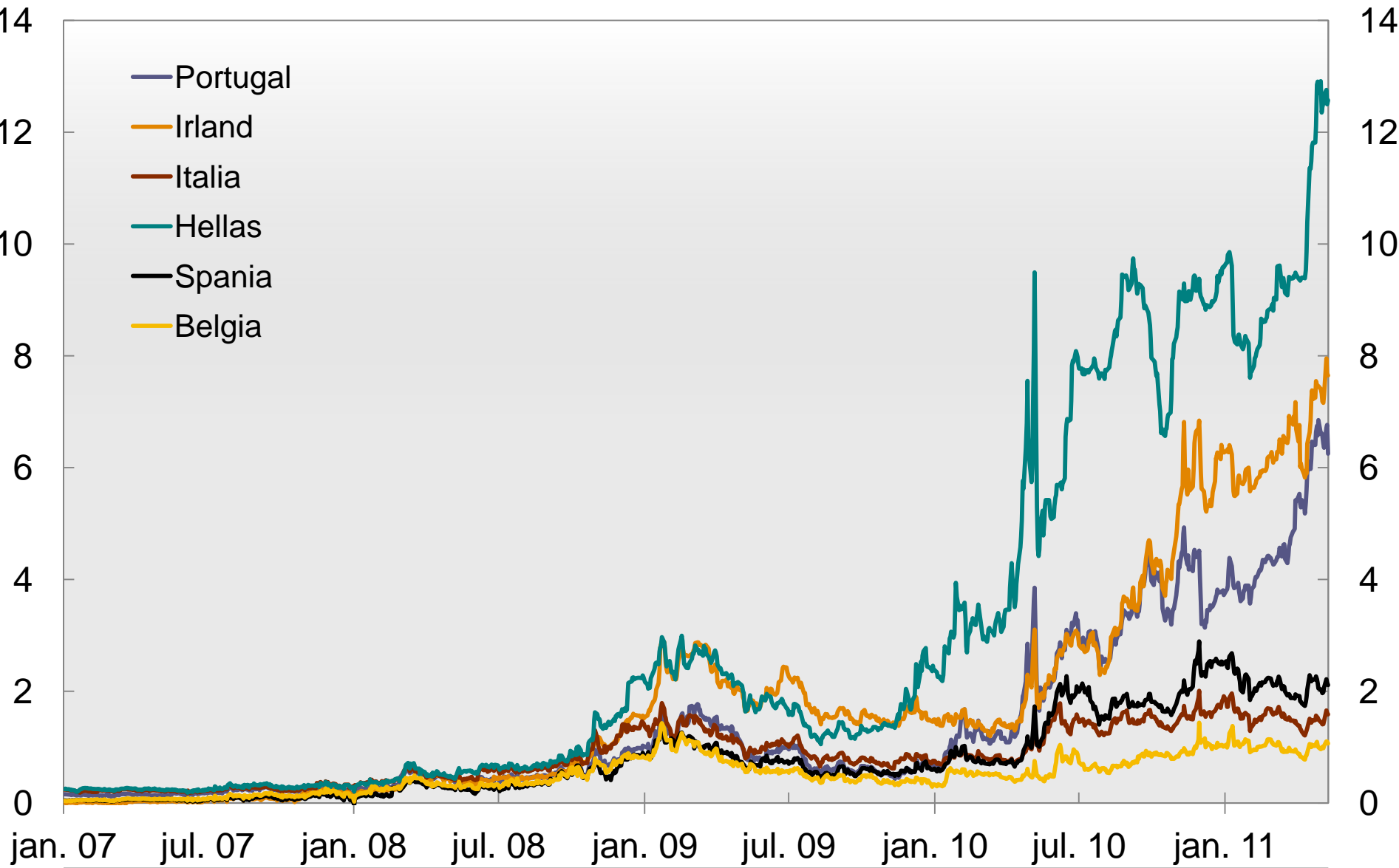
Kilde: Thomson Reuters

Figur 1.19 Utlånsundersøkelser i USA og euroområdet. Prosentvis andel banker som har strammet til kredittpraksis minus prosentvis andel banker som har lettet på kredittpraksis. Kvartalstall. 1. kv. 2003 – 1. kv. 2011

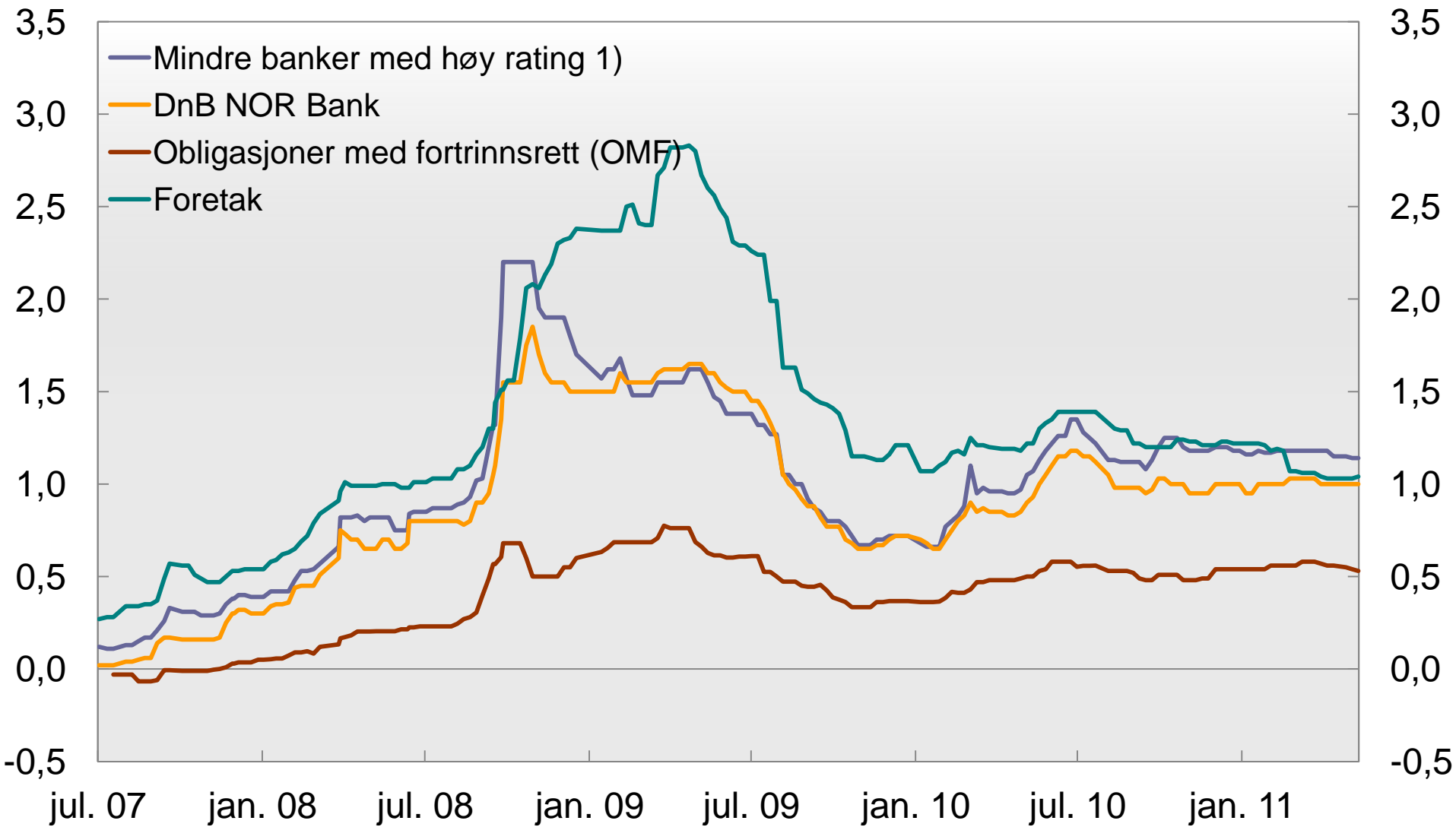
Kilder: Federal Reserve og Den europeiske sentralbanken (ESB)

Figur 1.20 Påslag på statsobligasjoner. Avvik mot tyske statsobligasjoner. 10 års løpetid. Prosentenheter. Dagstall. 1. januar 2007 – 11. mai 2011

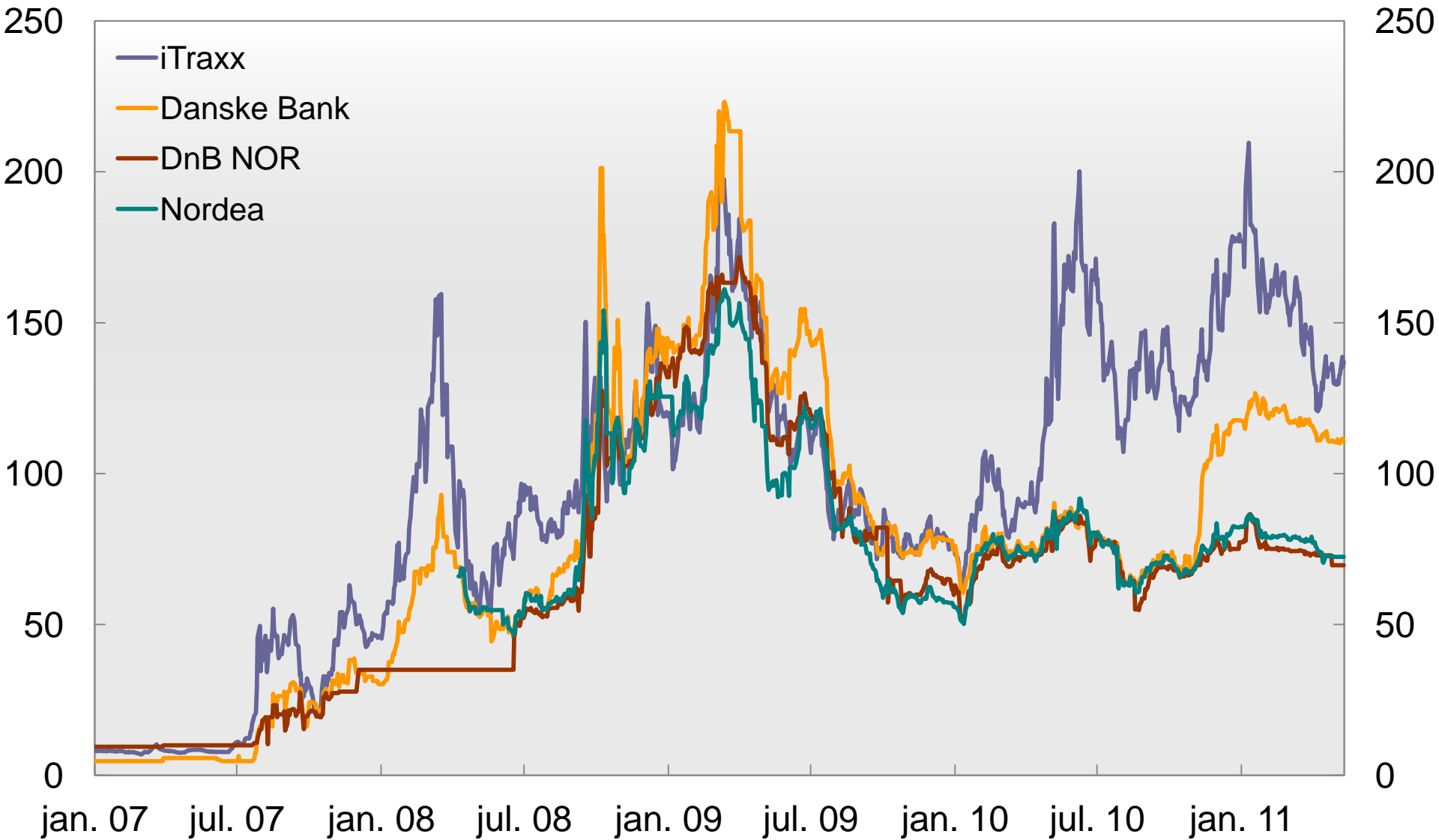
Kilde: Thomson Reuters

Figur 1.21 Indikative kredittpåslag for 5-årige norske foretaksobligasjoner, bankobligasjoner og OMF. Differanse mot swaprenter. Prosentenheter. Ukestall. Uke 27 2007 – uke 19 2011

1) Banker med forvaltningskapital mellom 5 og 15 milliarder NOK og ratet A av DnB NOR Markets
Kilde: DnB NOR Markets

Figur 1.22 CDS-priser. iTraxx Senior Financials (25 store europeiske finansinstitusjoner) og nordiske banker. Basispunkter. Dagstall.
1. januar 2007 – 11. mai 2011

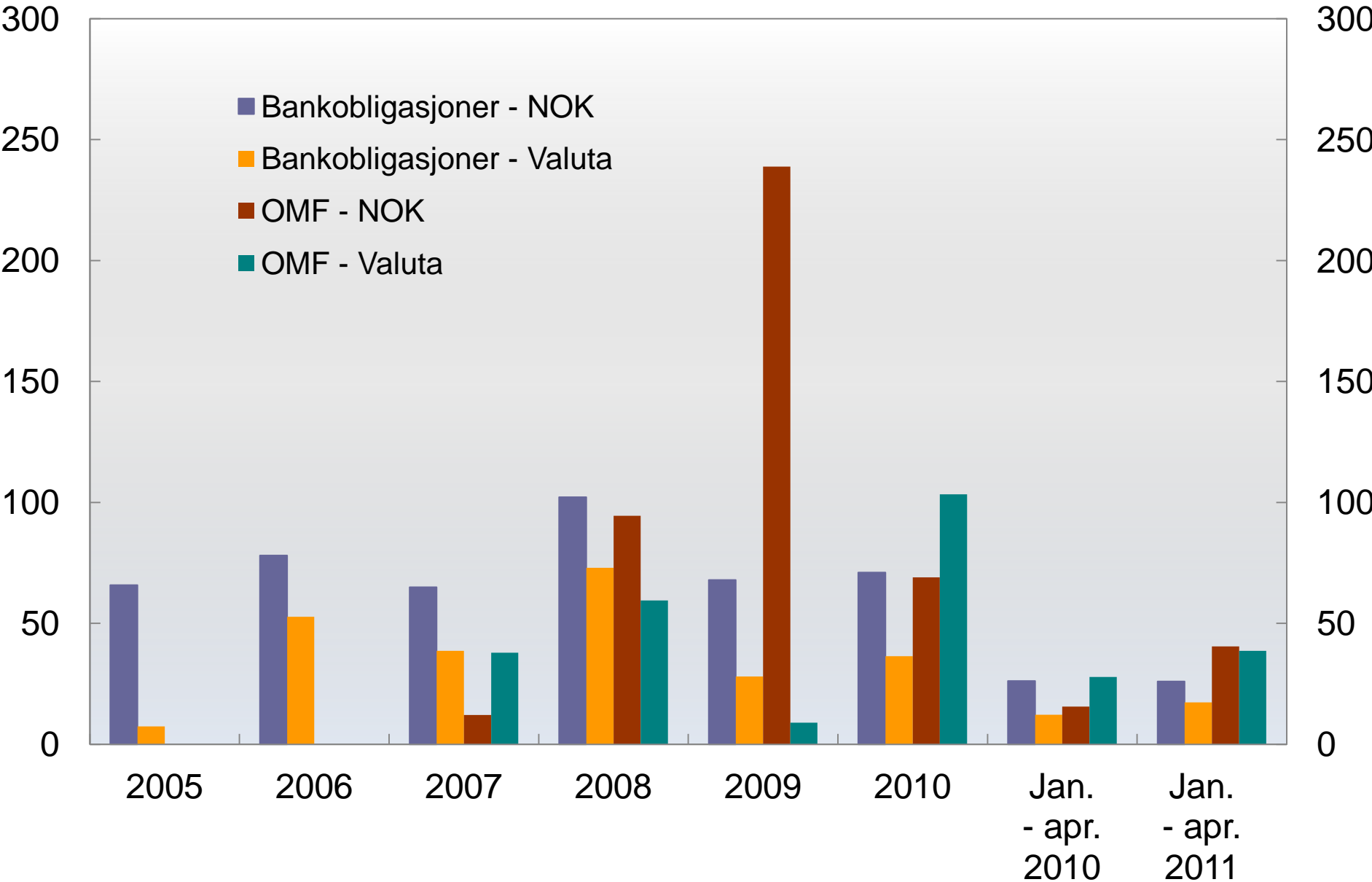
Kilde: Bloomberg

Figur 1.23 Differanse mellom tremåneders pengemarkedsrente og forventninger om styringsrenten i markedet.¹⁾ Prosentenheter. 5-dagers glidende gjennomsnitt. Dagstall. 5. januar 2007 – 11. mai 2011

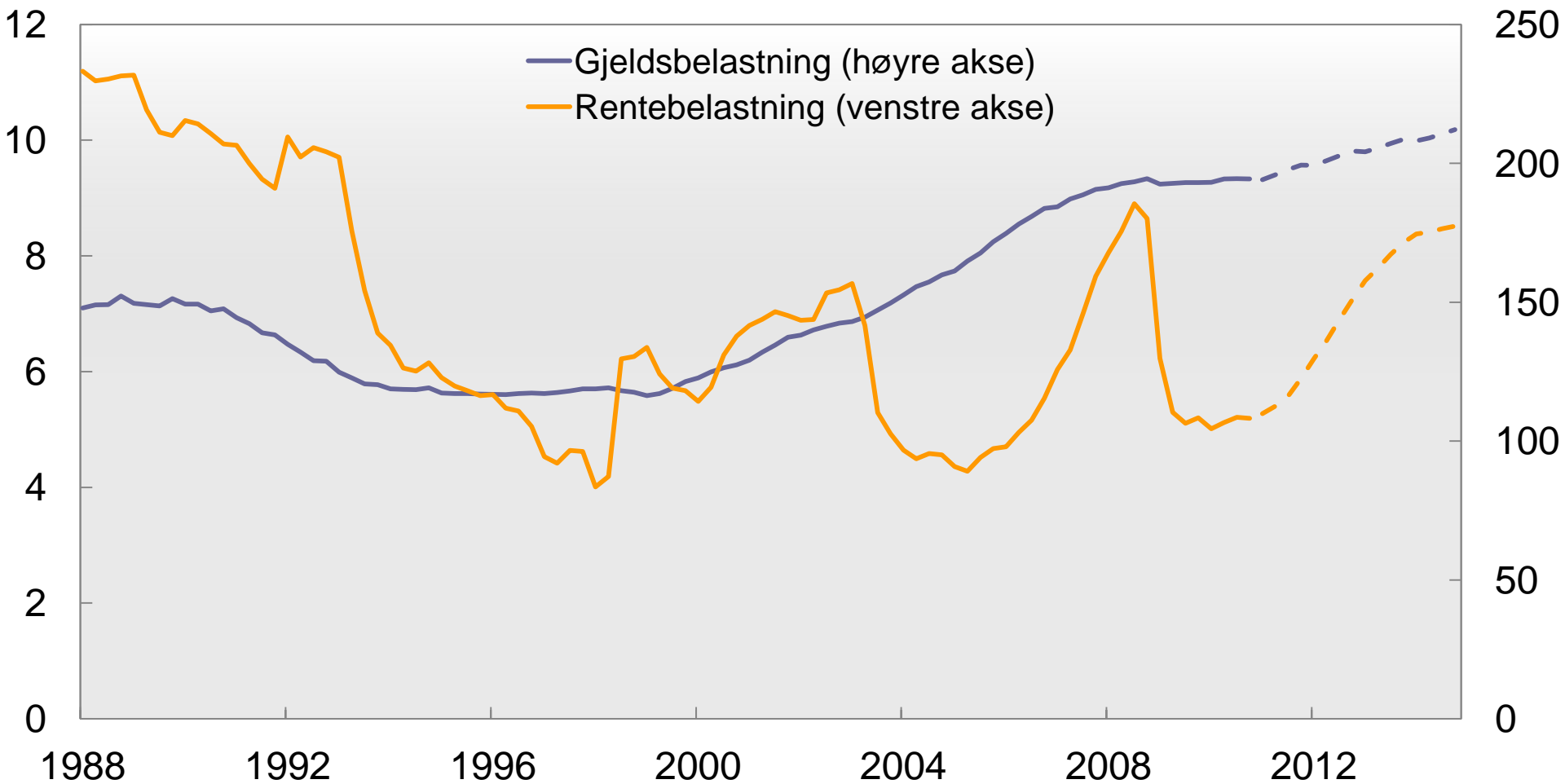
1) Forventet styringsrente er avledet fra Overnight Indexed Swap (OIS)-renter. OIS for Norge er skjønsmessig beregnet av Norges Bank
Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.24 Utstedt volum av bankobligasjoner og OMF fra norske banker og kredittforetak. Milliarder NOK. Årstall. 2005 – 2010. Januar – april 2011

Kilder: Stamdata og Bloomberg

Figur 1.25 Husholdningenes gjeldsbelastning¹⁾ og rentebelastning²⁾. Prosent. Kvartalstall. 1. kv. 1988 – 4. kv. 2014³⁾

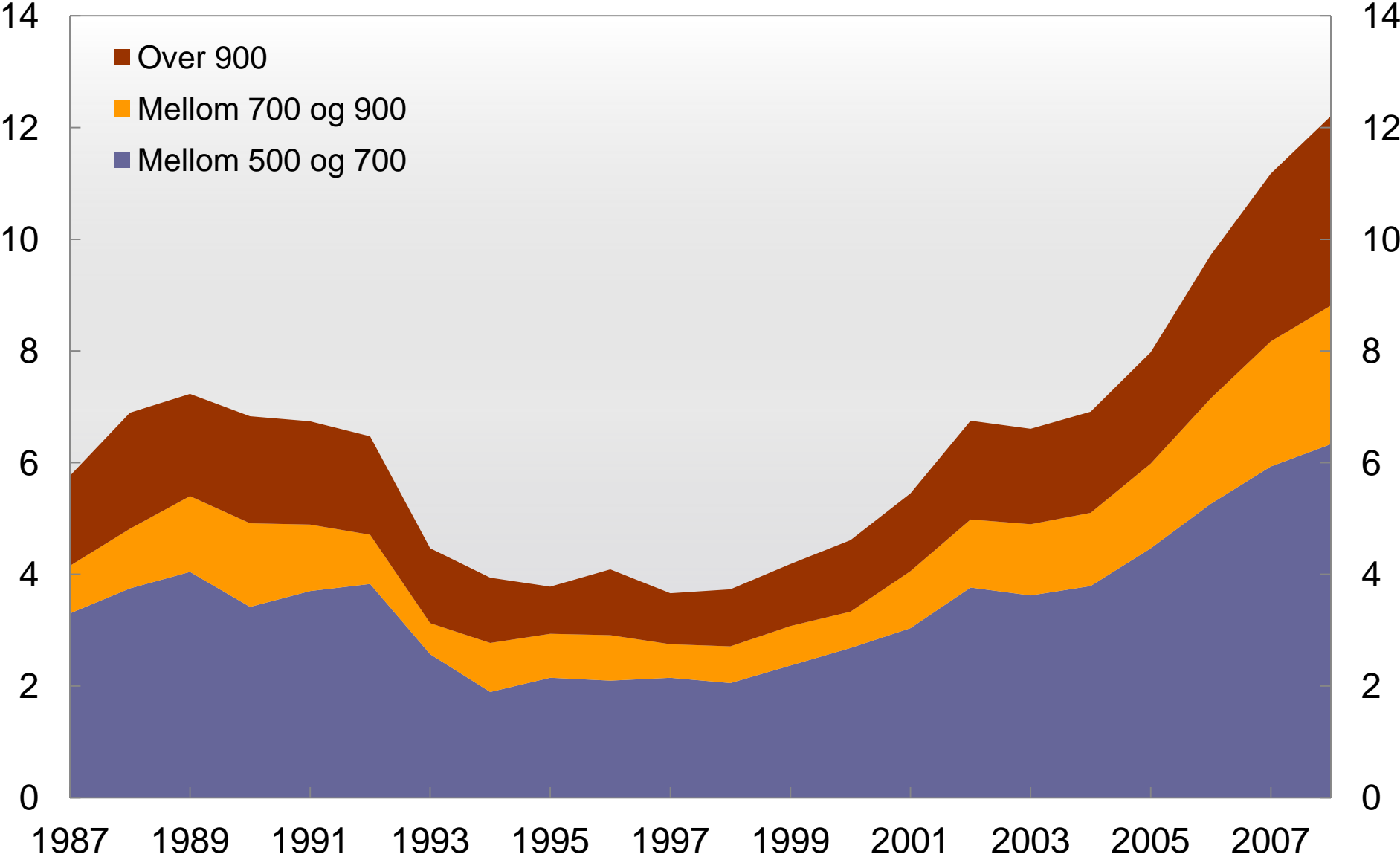
1) Lånegjeld i prosent av disponibel inntekt korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital 2006 – 2014

2) Renteutgifter etter skatt i prosent av disponibel inntekt korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte 2000-2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital 2006 – 2014 pluss renteutgifter

3) Fremskrivninger for 1. kvartal 2011 – 4. kvartal 2014

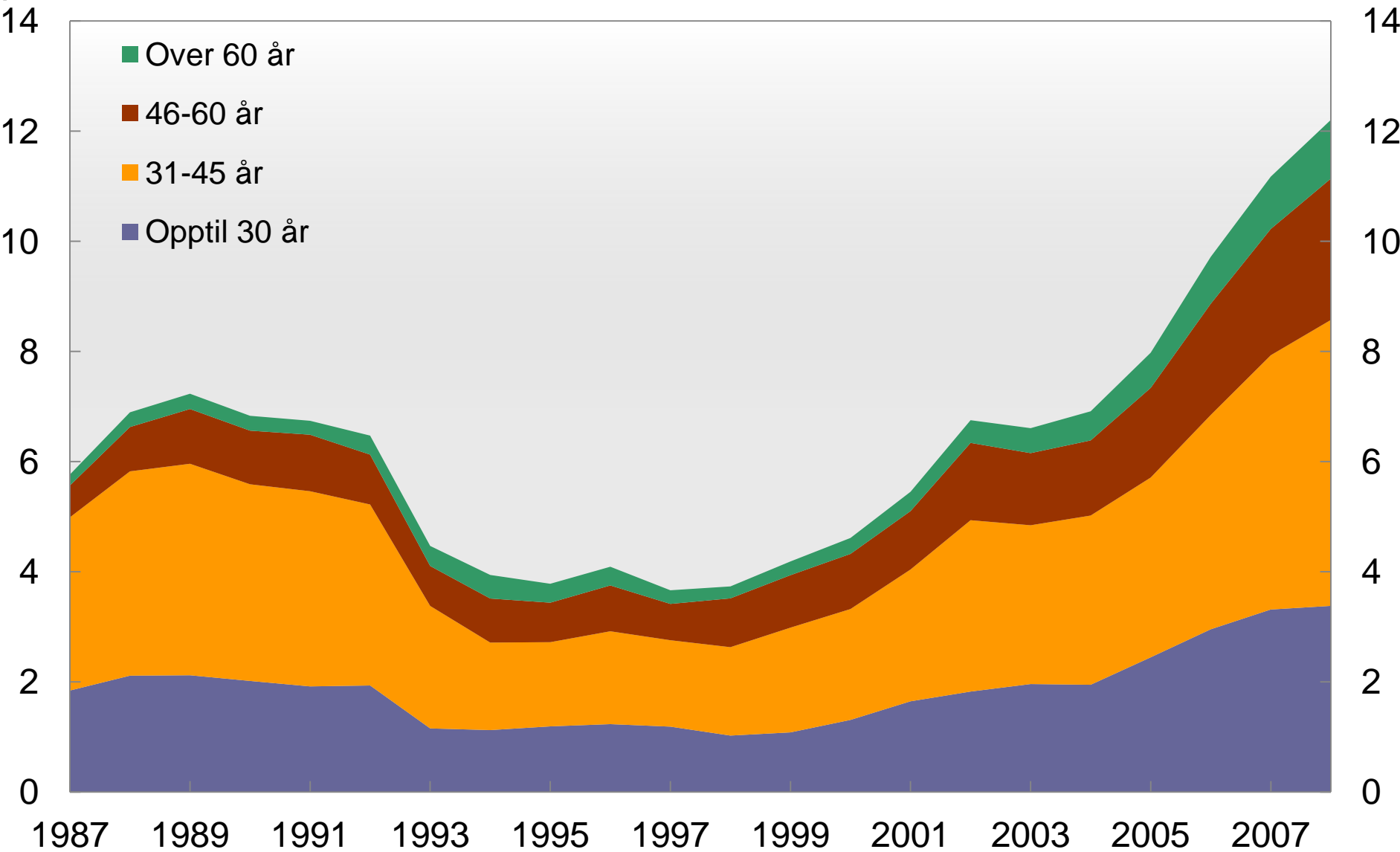
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.26 Andel privathusholdninger¹⁾ med gjeldsbelastning over 500 prosent etter gjeldsbelastning. Prosent. Årstall. 1987 – 2008

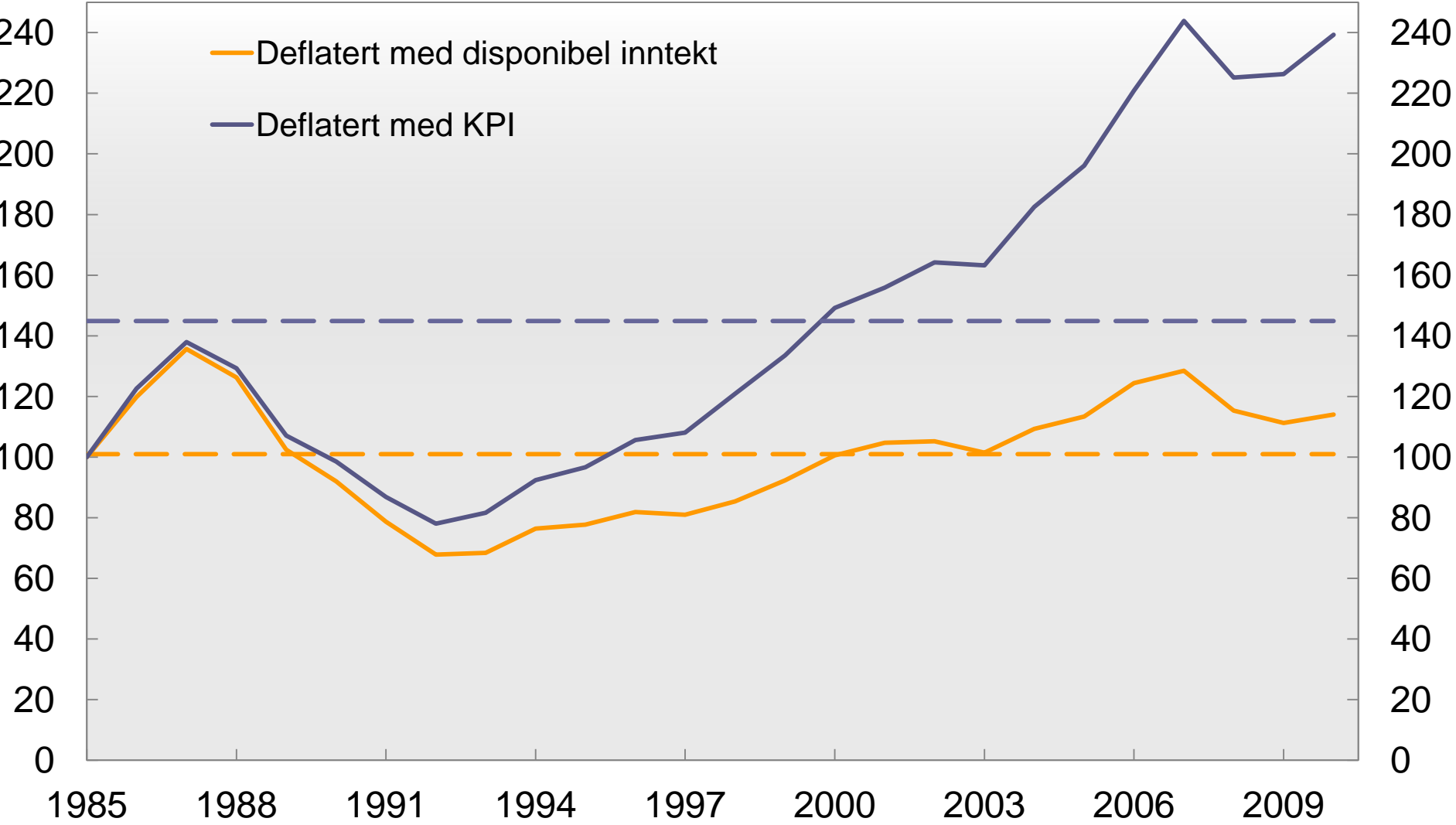
1) Selvstendig næringsdrivende er utelatt
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.27 Andel privathusholdninger¹⁾ med gjeldsbelastning over 500 prosent etter alder. Prosent. Årstall. 1987 – 2008

1) Selvstendig næringsdrivende er utelatt
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

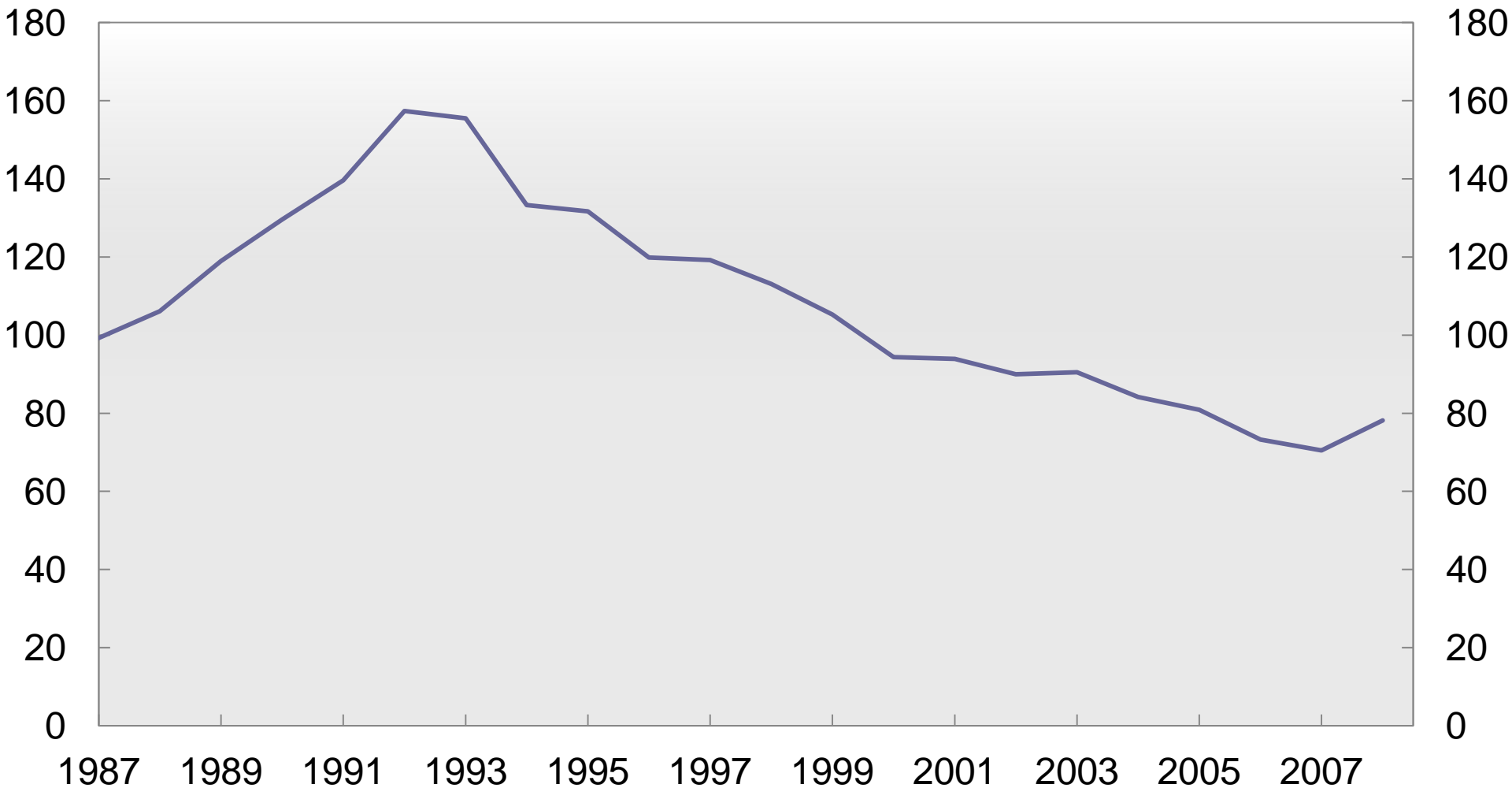
Figur 1.28 Boligpriser deflatert med disponibel inntekt og KPI.
Indeksert.1985 = 100. Årstall. 1985 – 2010¹⁾

1) Stiplede linjer viser gjennomsnitt i perioden 1985 – 2010

Kilder: Norges Eiendomsmeglerforbund, ECON Pöyry, Finn.no, Eiendomsmeglerforetakenes forening, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.29 Antall kvadratmeter bolig en privathusholdning¹⁾ med median bruttoinntekt kan kjøpe gitt begrensninger på lån på 3 ganger bruttoinntekt. Kvadratmeter. Årstall. 1987 – 2008²⁾

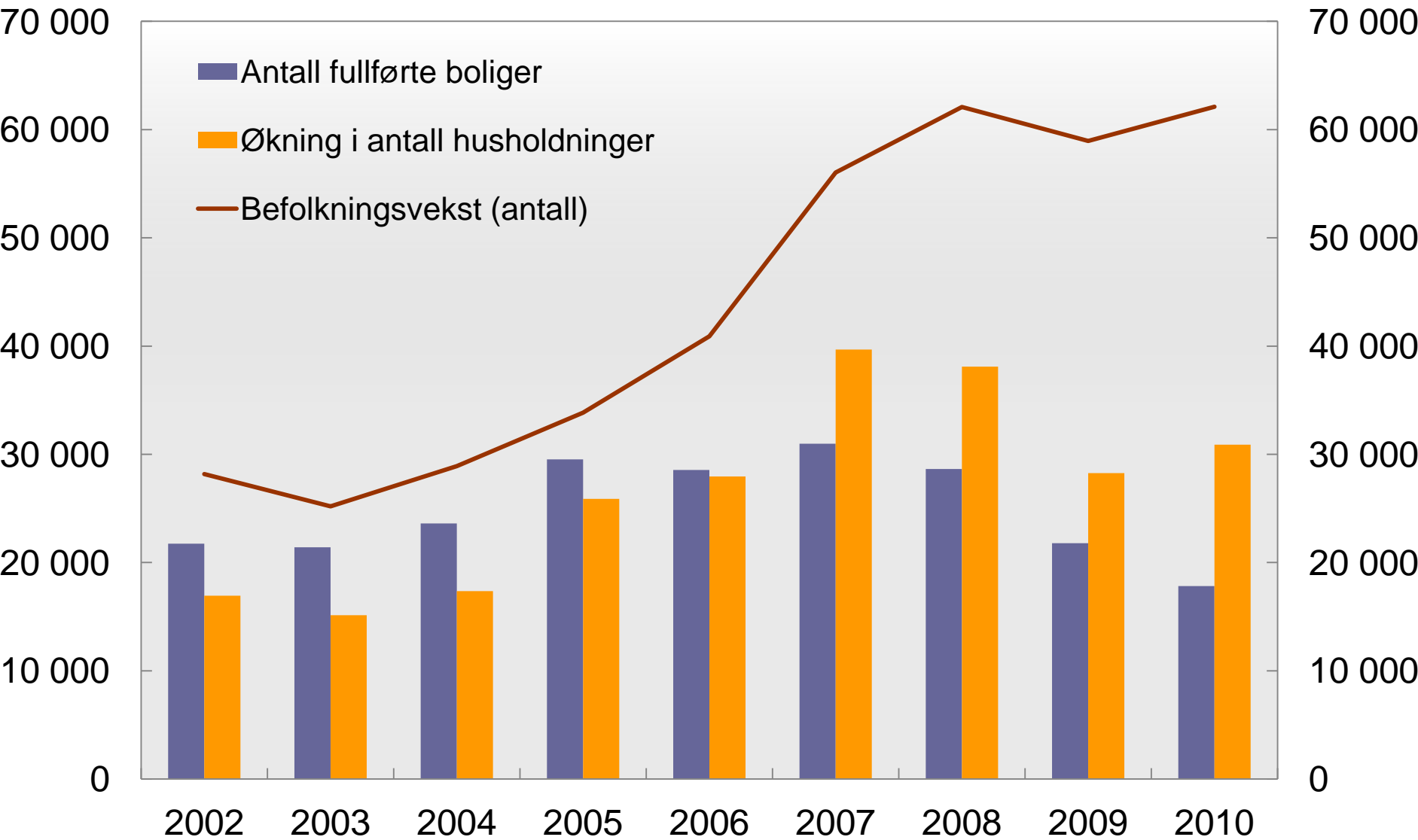

1) Med hovedinntektstaker mellom 25 og 65 år

2) Prisen på 1 kvadratmeter var 23 232 kroner i 2008

Kilder: Norges Eiendomsmeglerforbund, ECON Pöyry, Finn.no, Eiendomsmeglerforetakenes forening, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

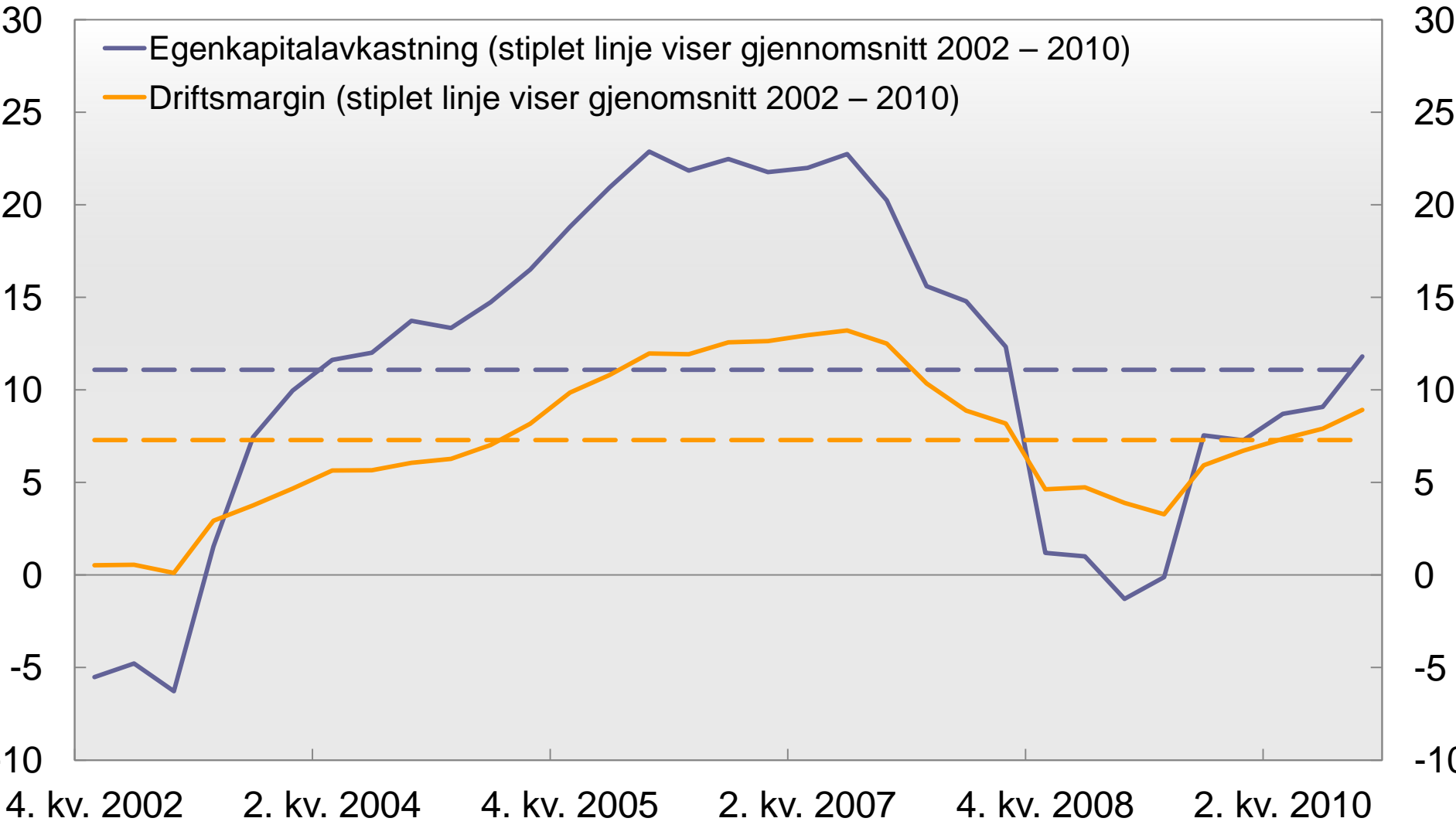
Figur 1.30 Befolkningsvekst, økning i husholdninger og fullførte boliger. Antall. Årstall. 2002 – 2010¹⁾

1) Anslag for økning i antall husholdninger 2002 – 2004

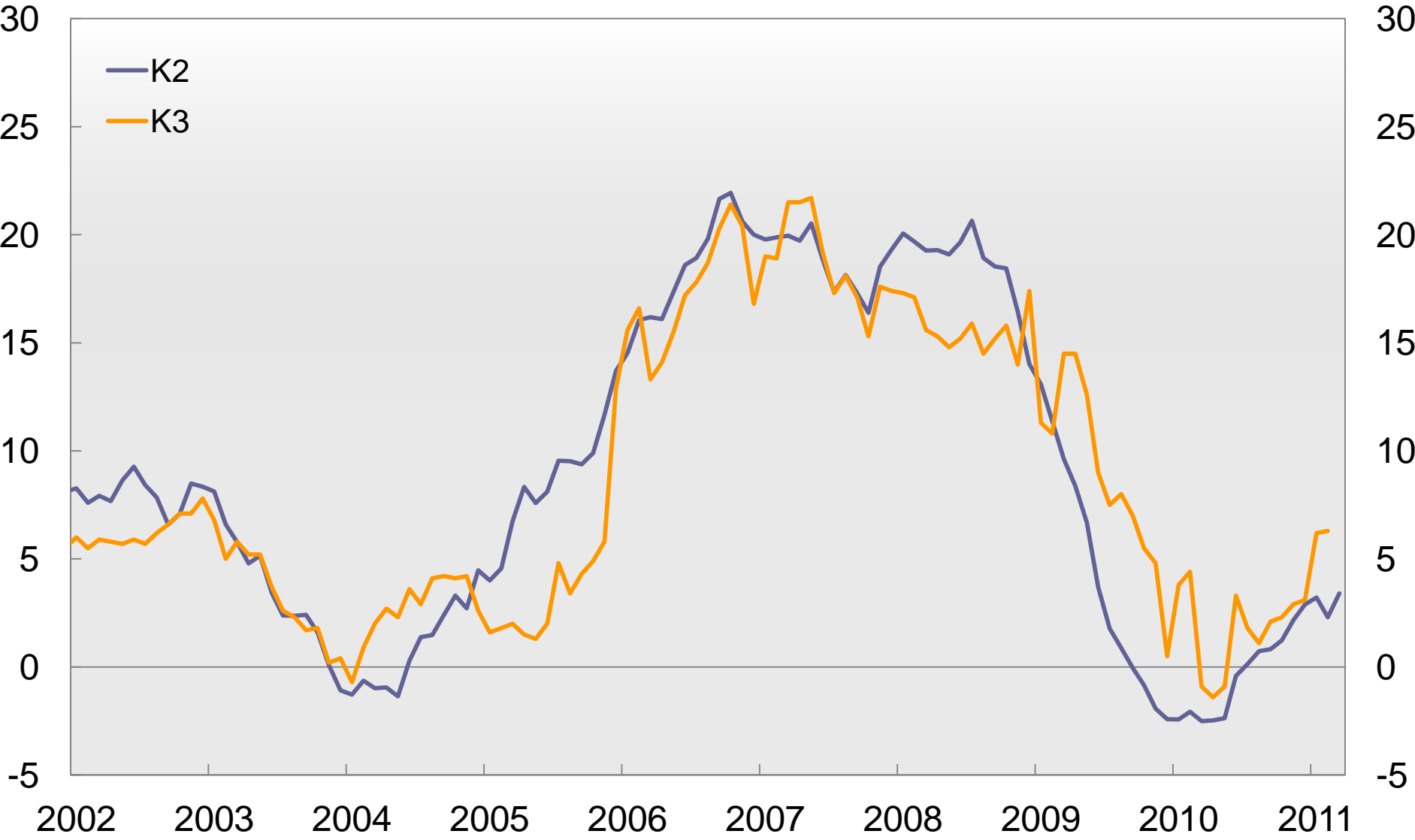
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 1.31 Nøkkeltall for børsnoterte selskaper.¹⁾ Prosent. Kvartalstall.
 4. kv. 2002 – 4. kv. 2010

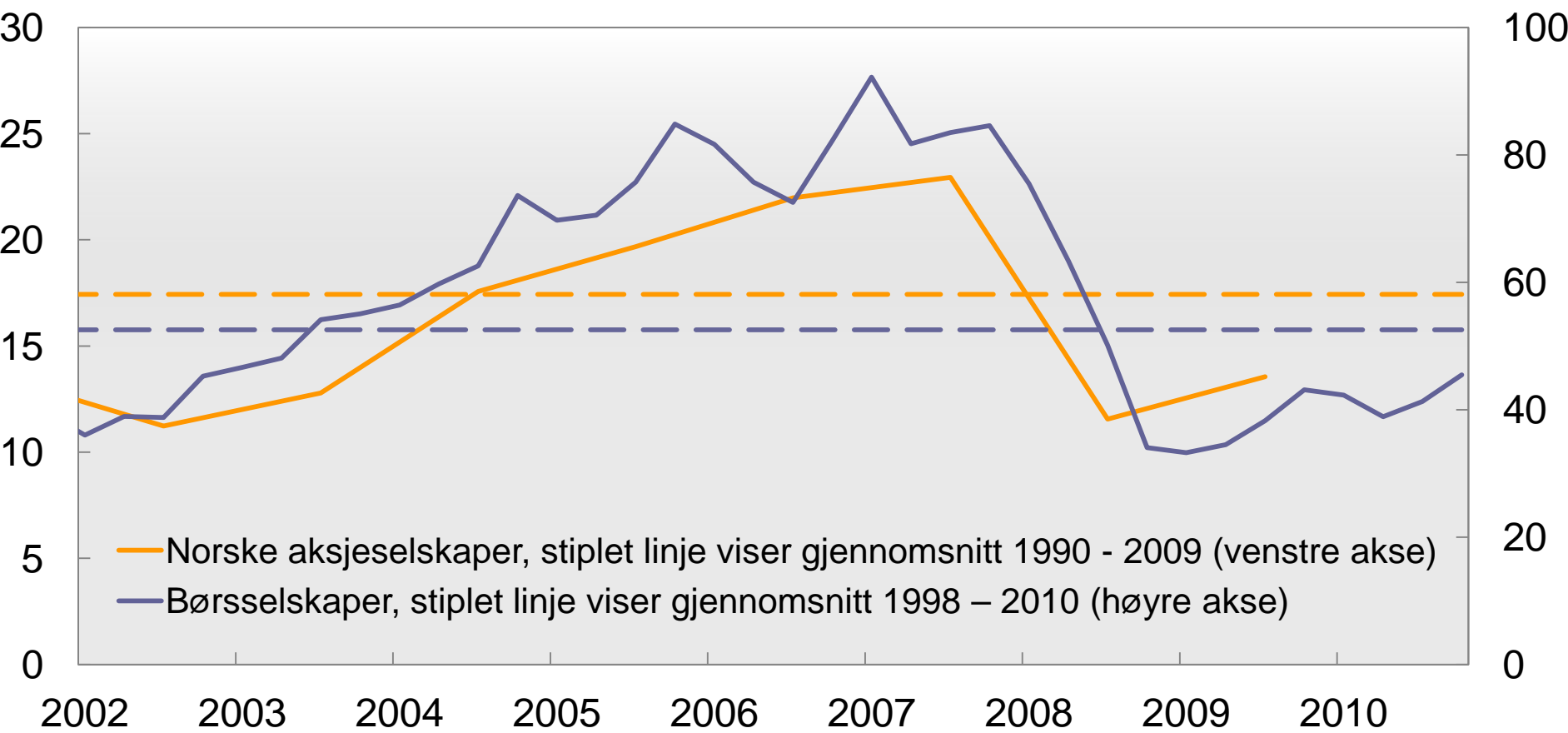
1) Utvalget består av 139 ikke-finansielle børsnoterte selskaper per 4. kvartal 2010. Statoil inngår ikke i utvalget. Hver observasjon er beregnet ut fra glidende sum av siste fire kvartaler
 Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.32 Tolvmånedersvekst i innenlandsk gjeld (K2) og samlet gjeld (K3) til ikke-finansielle foretak. Fastlands-Norge. Prosent. Månedstall.
Januar 2002 – mars 2011

Kilde: Statistisk sentralbyrå

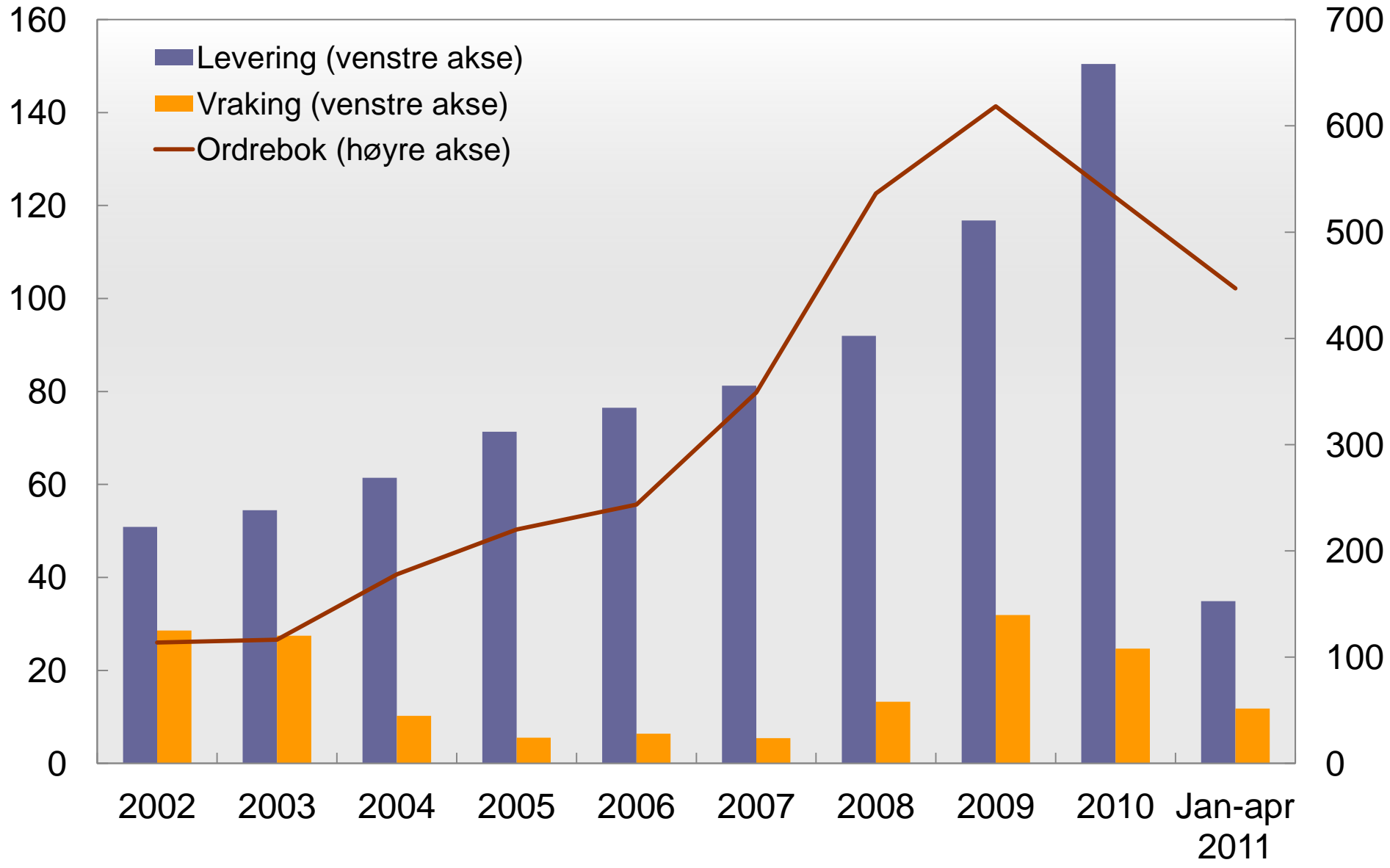
Figur 1.33 Gjeldsbetjeningsevne¹⁾ for norske aksjeselskap og de mest omsatte selskapene på Oslo Børs.²⁾ Prosent. Kvartalstall for børselskaper, årstall for norske aksjeselskap. 2002 – 2010

1) Beregnet som resultat før skatt og av- og nedskrivninger i prosent av rentebærende gjeld for norske aksjeselskap, og som driftsresultat før av- og nedskrivninger siste fire kvartaler i prosent av rentebærende gjeld for børselskapene

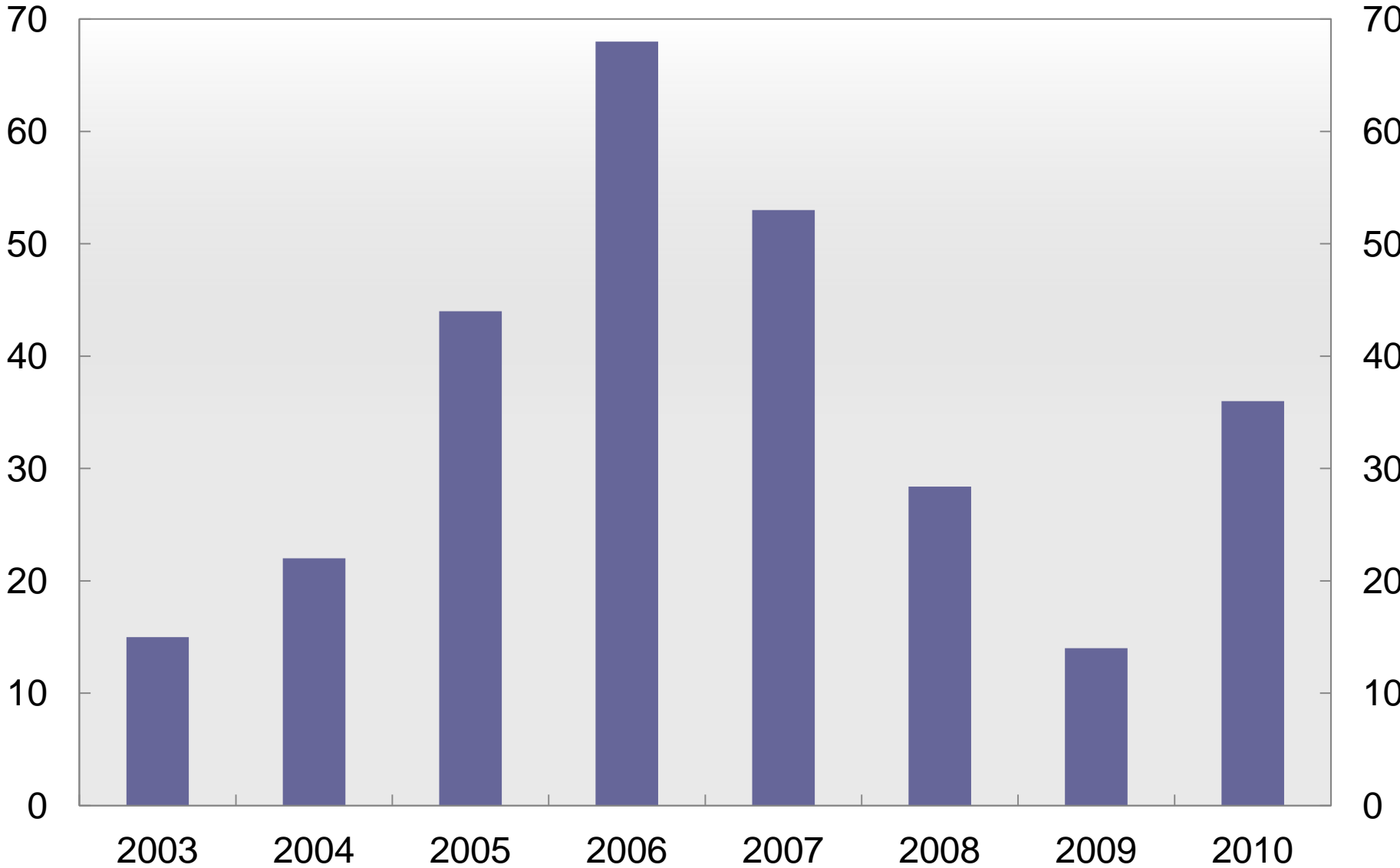
2) Offentlig forvaltning og olje- og gassutvinning inngår ikke i utvalget for norske aksjeselskap. Finansielle selskaper og Statoil inngår ikke i utvalget for de mest omsatte børselskapene

Figur 1.34 Ordrer, levering og vraking av skip på verdensbasis. Millioner dødvekttonn. Månedstall. 2002 – 2011

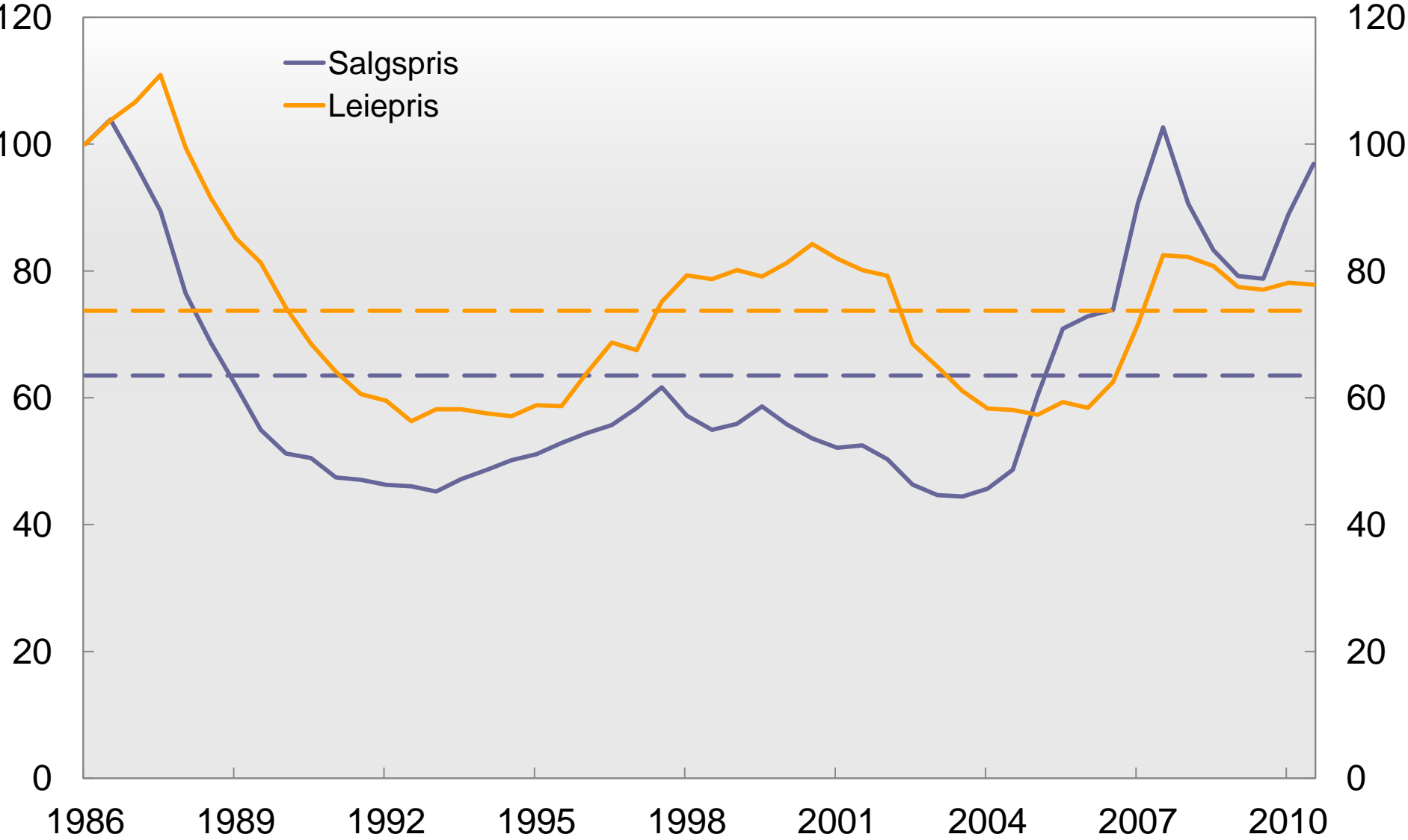
Kilde: Clarkson Research Service Ltd

Figur 1.35 Omsetning av næringseiendom i Norge.¹⁾ Milliarder NOK. Årstall. 2003 – 2010

1) Kun transaksjoner over 50 millioner NOK
Kilder: UNION Gruppen og DnB NOR Næringsmegling

Figur 1.36 Reelle leie- og salgspriser for kontorer.¹⁾ Halvårstall. Indeksert. 1986 = 100. Juni 1986 – desember 2010

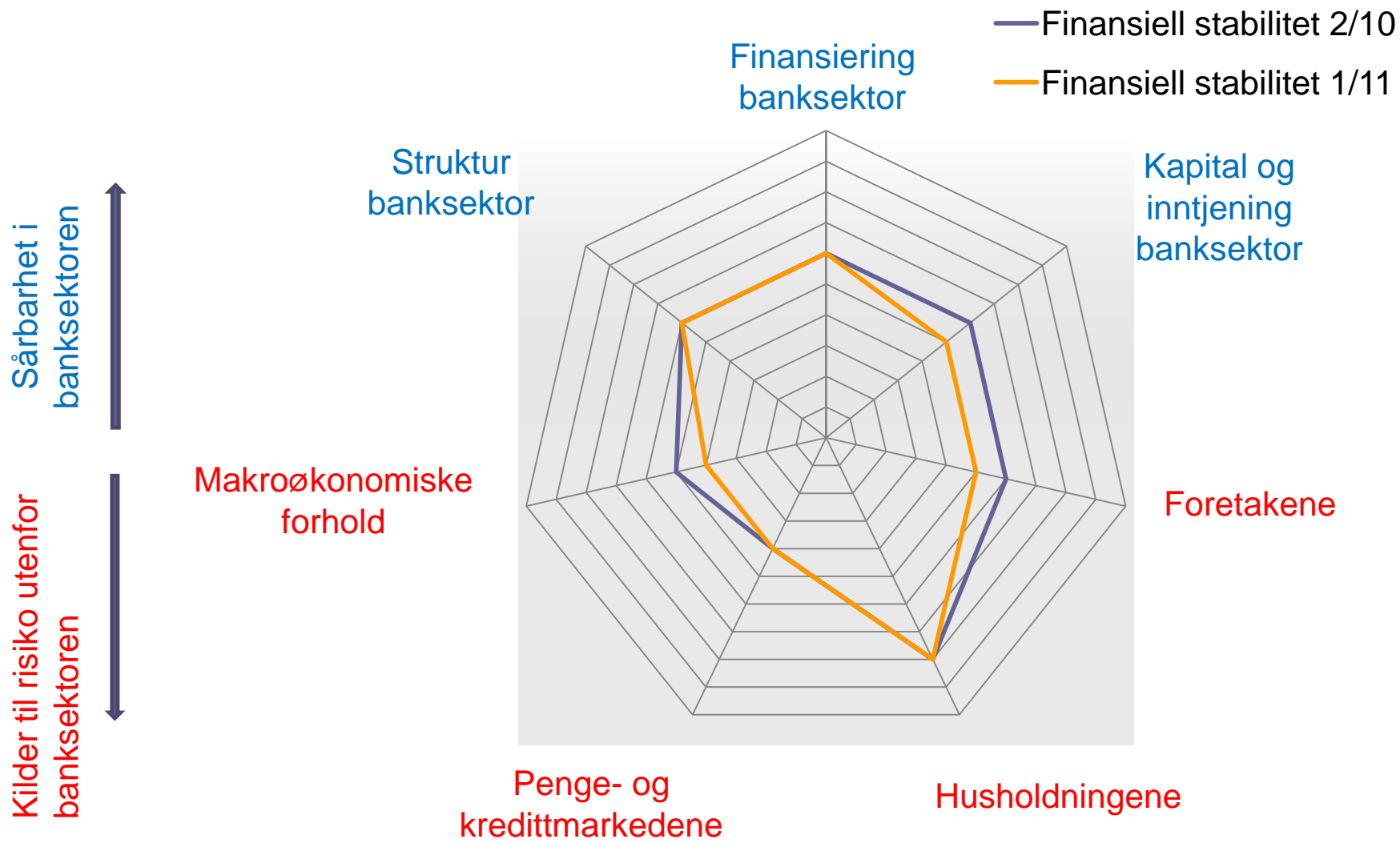

1) God standard sentralt i Oslo. Stiplede linjer viser gjennomsnitt i perioden 1986 – 2010

Kilder: Statistisk sentralbyrå, OPAK og Norges Bank

Boks 1

Figur 1 Sårbarheter i den norske banksektoren og kilder til risiko utenfor banksektoren¹⁾

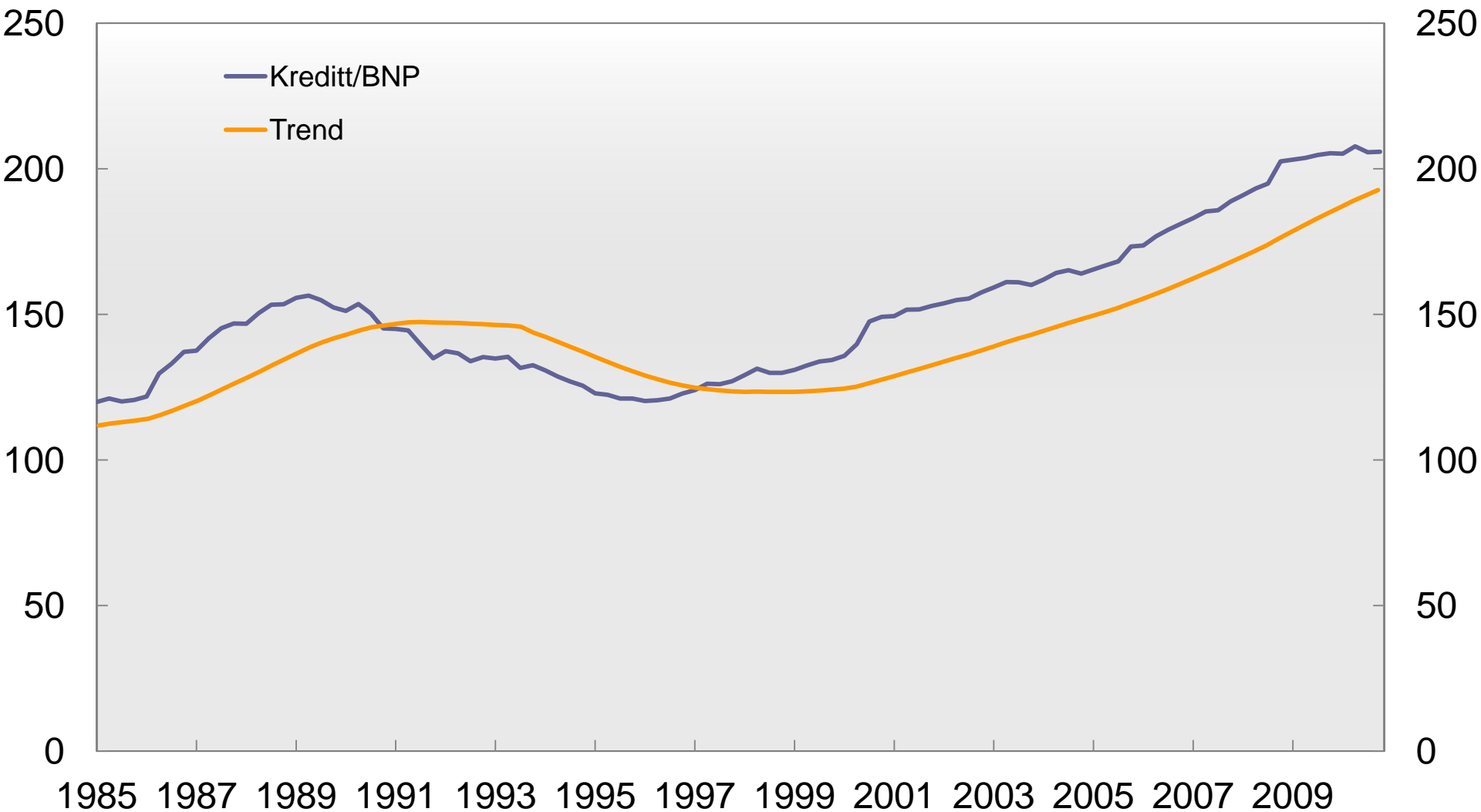

1) En verdi på 0, dvs. origo, indikerer laveste grad av risiko eller sårbarhet. Tilsvarende indikerer en verdi på 10 høyeste grad av risiko eller sårbarhet

Kilde: Norges Bank

Boks 2

Figur 1 Kreditt i forhold til bruttonasjonalprodukt i Norge.¹⁾ Nivå og trend²⁾. Prosent. Kvartalstall. 1. kv.1985 – 4. kv. 2010

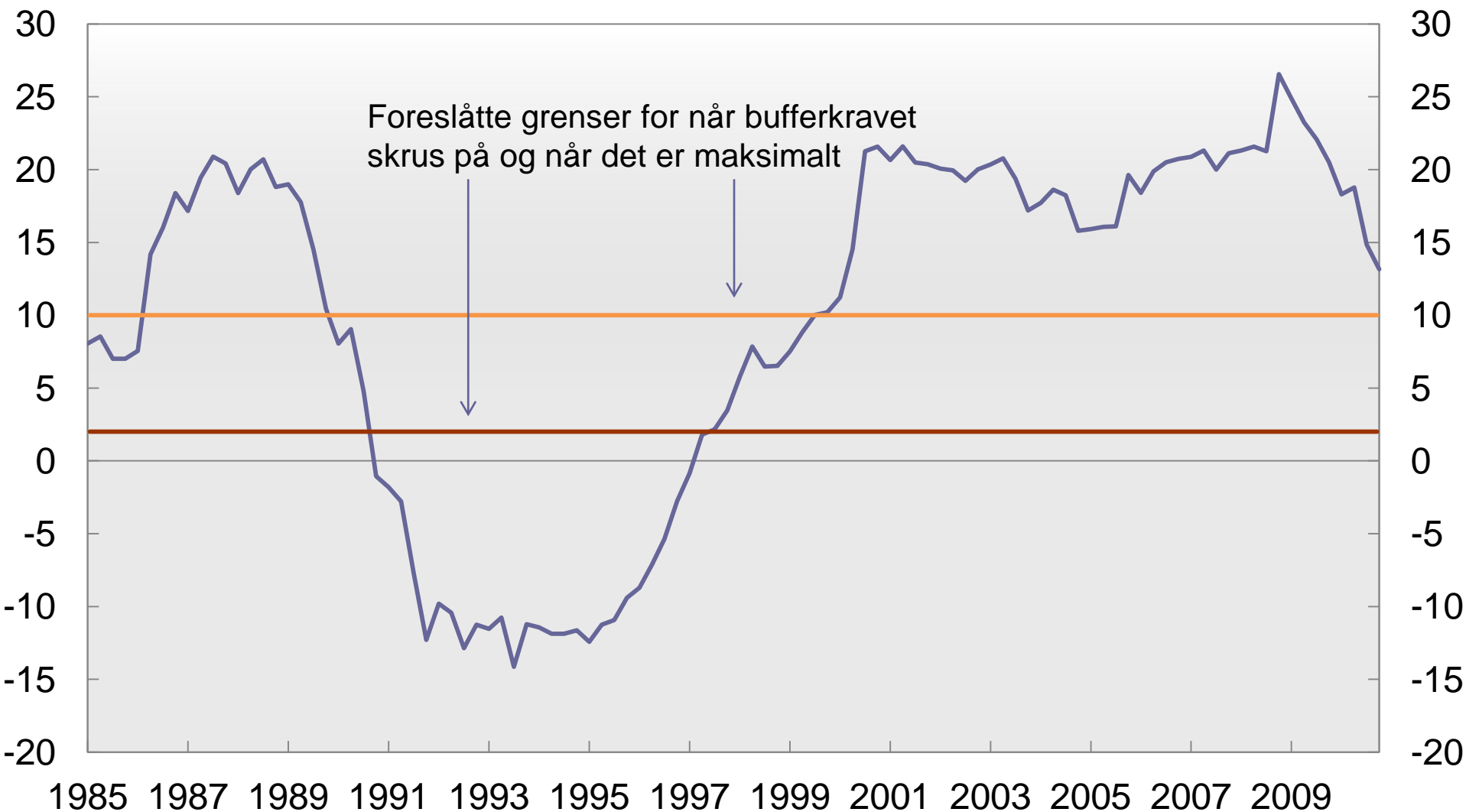

1) Samlet kreditt (K3) for Fastlands-Norge og BNP for Fastlands-Norge fra og med 4. kvartal 1993

2) Beregnet ved hjelp av ensidig Hodrick-Prescott filter med lambda lik 400 000

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Det internasjonale pengefondet (IMF) og Norges Bank

Figur 2 Kreditt i forhold til bruttonasjonalprodukt i Norge.¹⁾ Målt som gap i forhold til trend²⁾. Prosentenheter. Kvartalstall. 1. kv.1985 – 4. kv. 2010

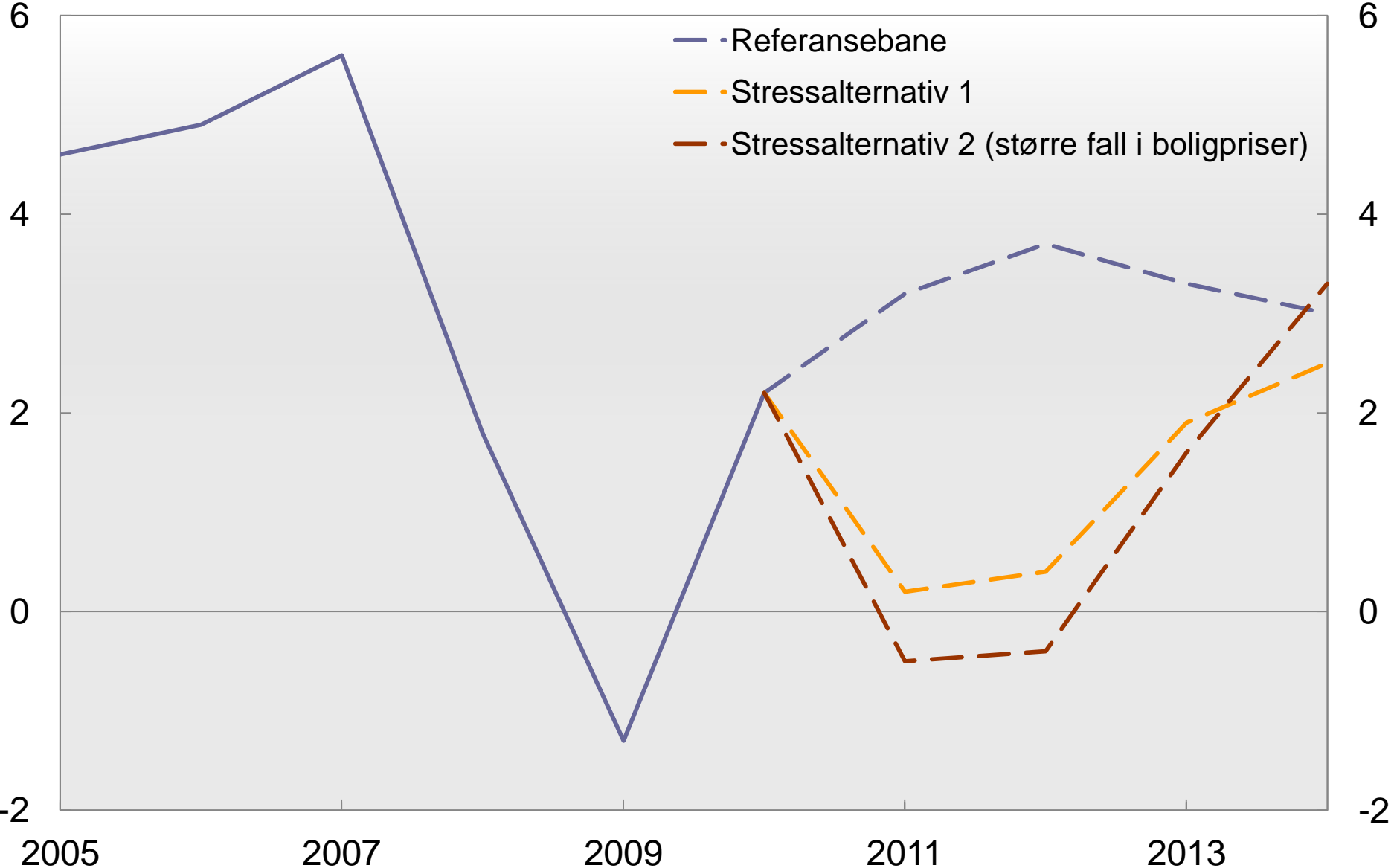
1) Samlet kreditt (K3) for Fastlands-Norge og BNP for Fastlands-Norge fra og med 4. kvartal 1993

2) Beregnet ved hjelp av ensidig Hodrick-Prescott filter med lambda lik 400 000

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Det internasjonale pengefondet (IMF) og Norges Bank

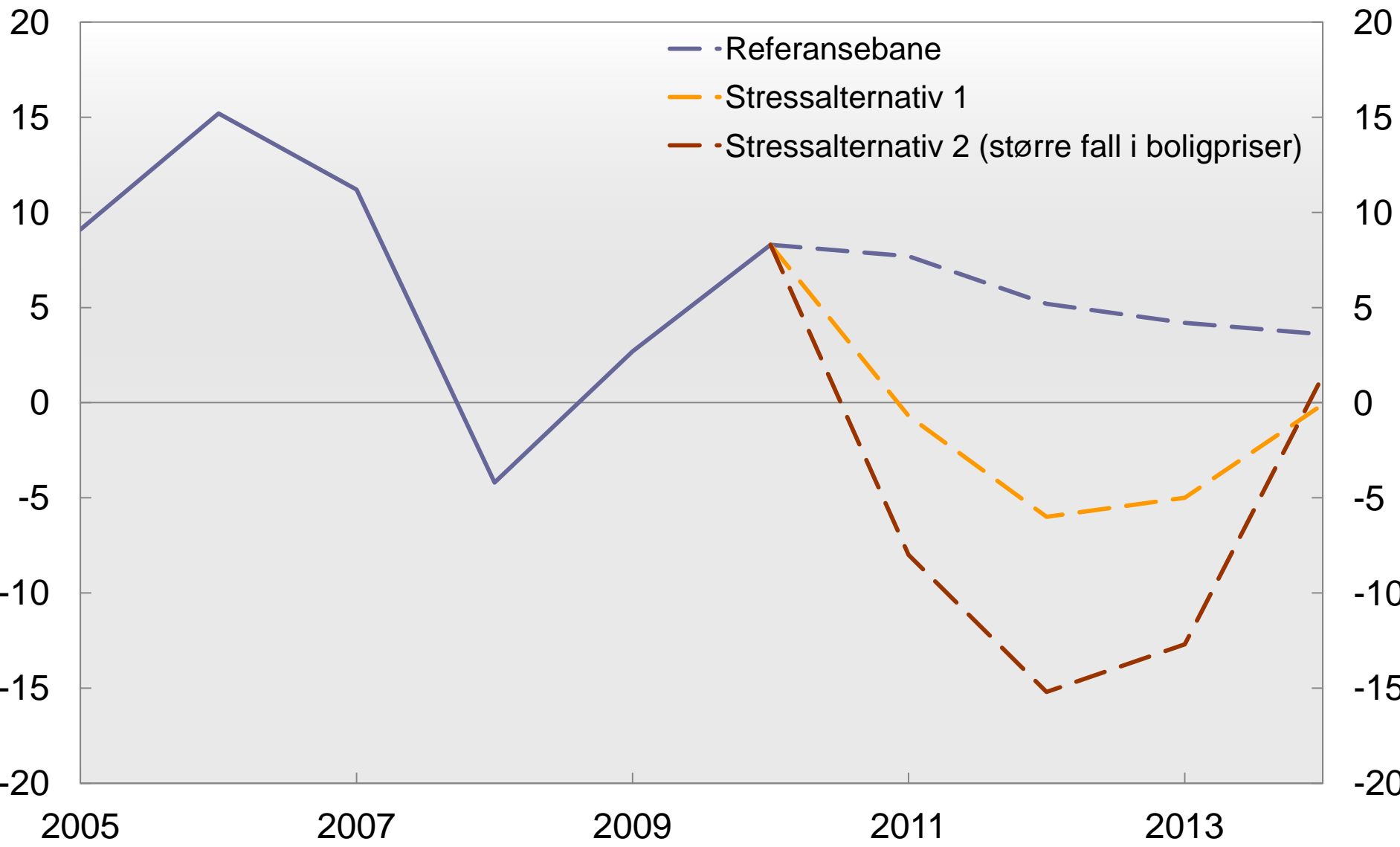
Kapittel 2

Figur 2.1 BNP for Fastlands-Norge. Årlig volumvekst. Prosent. Årstall. 2005 – 2014¹⁾

1) Fremskrivinger for 2011 – 2014
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

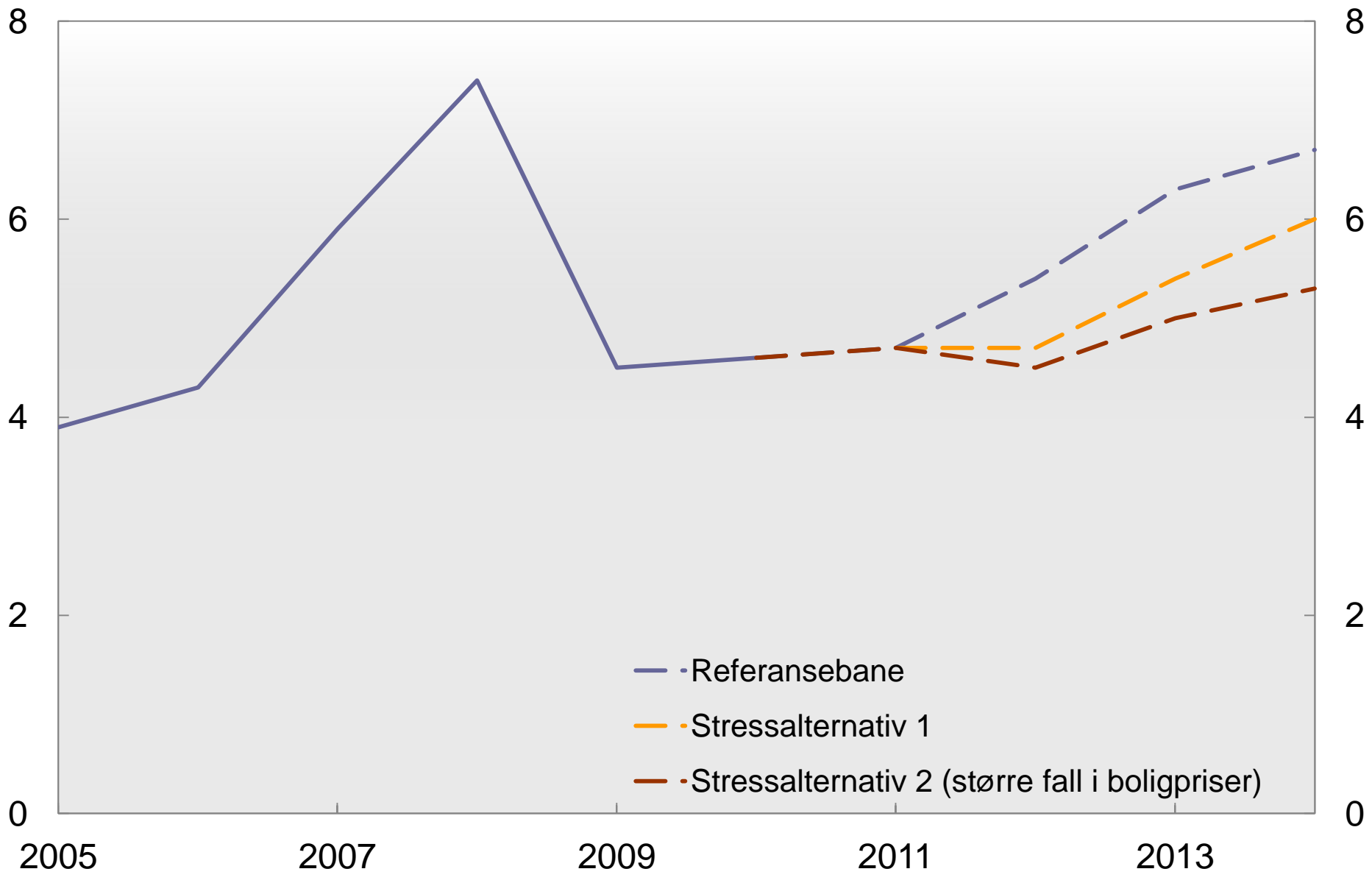
Figur 2.2 Boligpriser. Årlig vekst. Prosent. Årstall. 2005 – 2014¹⁾

1) Fremskrivinger for 2011 – 2014

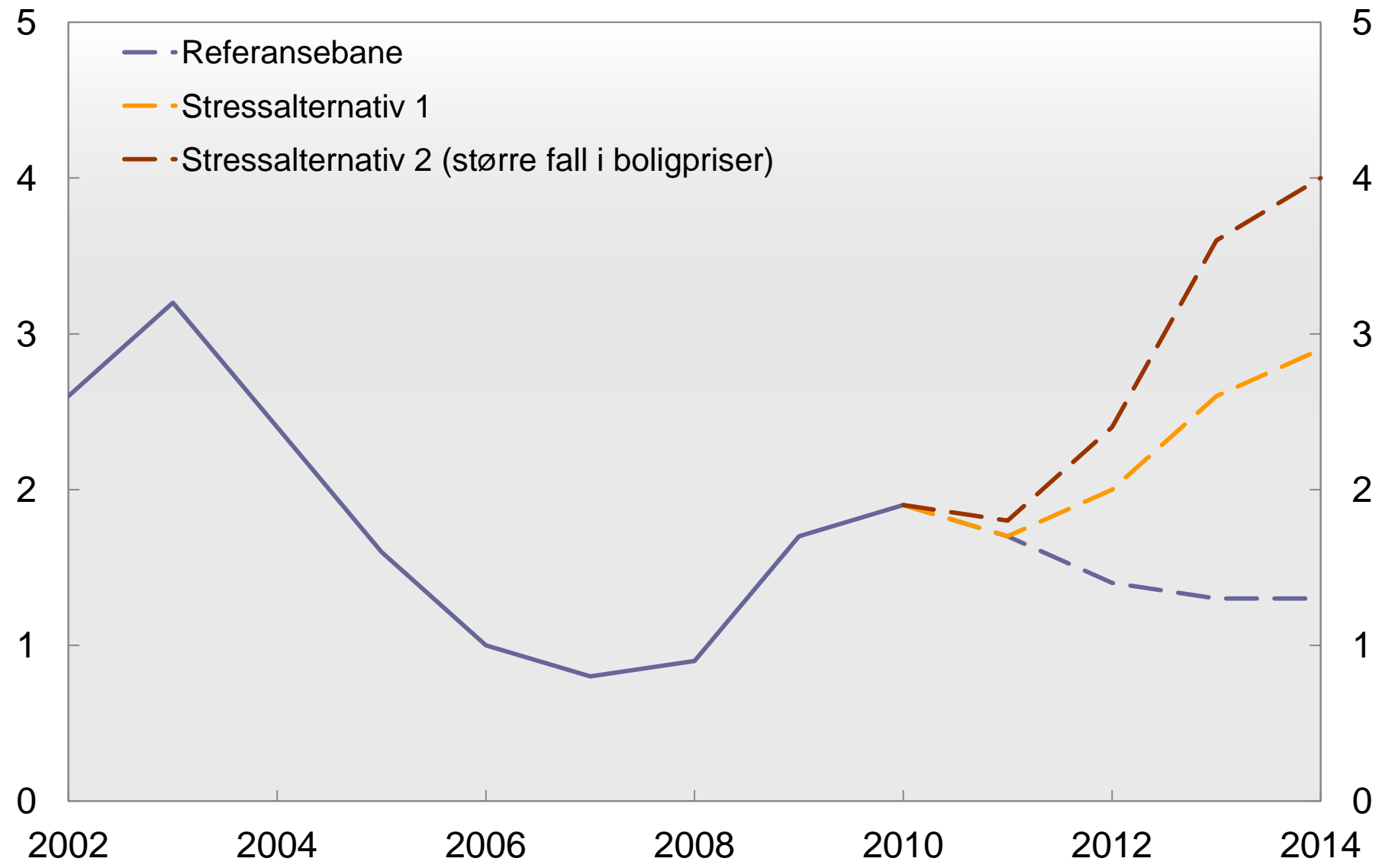
Kilder: Norges Eiendomsmeglerforbund, ECON Pöyry, Finn.no, Eiendomsmeglerforetakenes Forening og Norges Bank

Figur 2.3 Bankenes utlånsrente. Prosent. Årstall. 2005 – 2014¹⁾

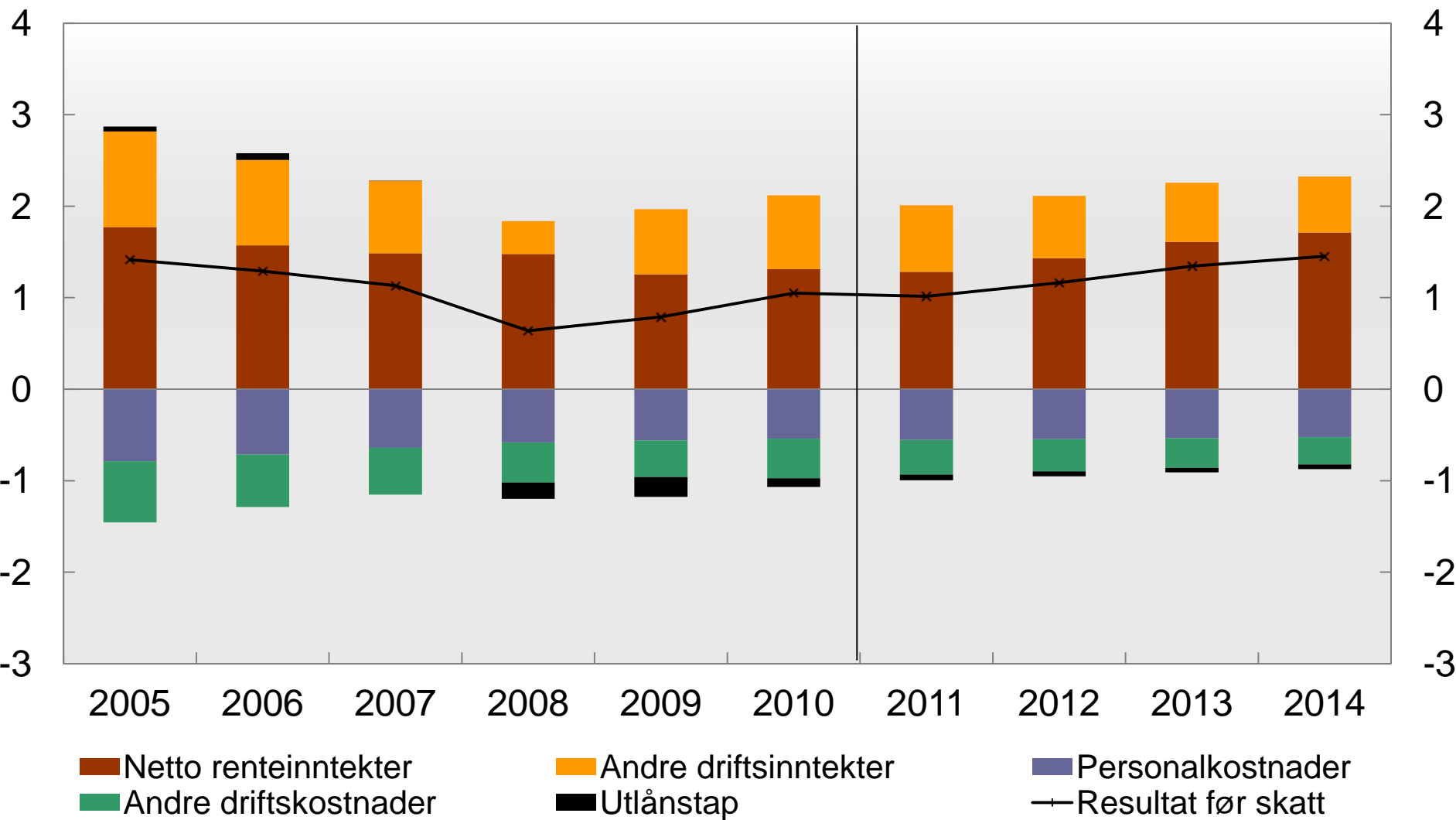
1) Fremskrivinger for 2011 – 2014
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.4 Problemlån i prosent av brutto utlån. Prosent. Årstall. 2002 – 2014¹⁾

1) Fremskrivinger for 2011 – 2014
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.5 Bankenes¹⁾ resultater før skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Referansebane. Prosent. Årstall. 2005 – 2014²⁾

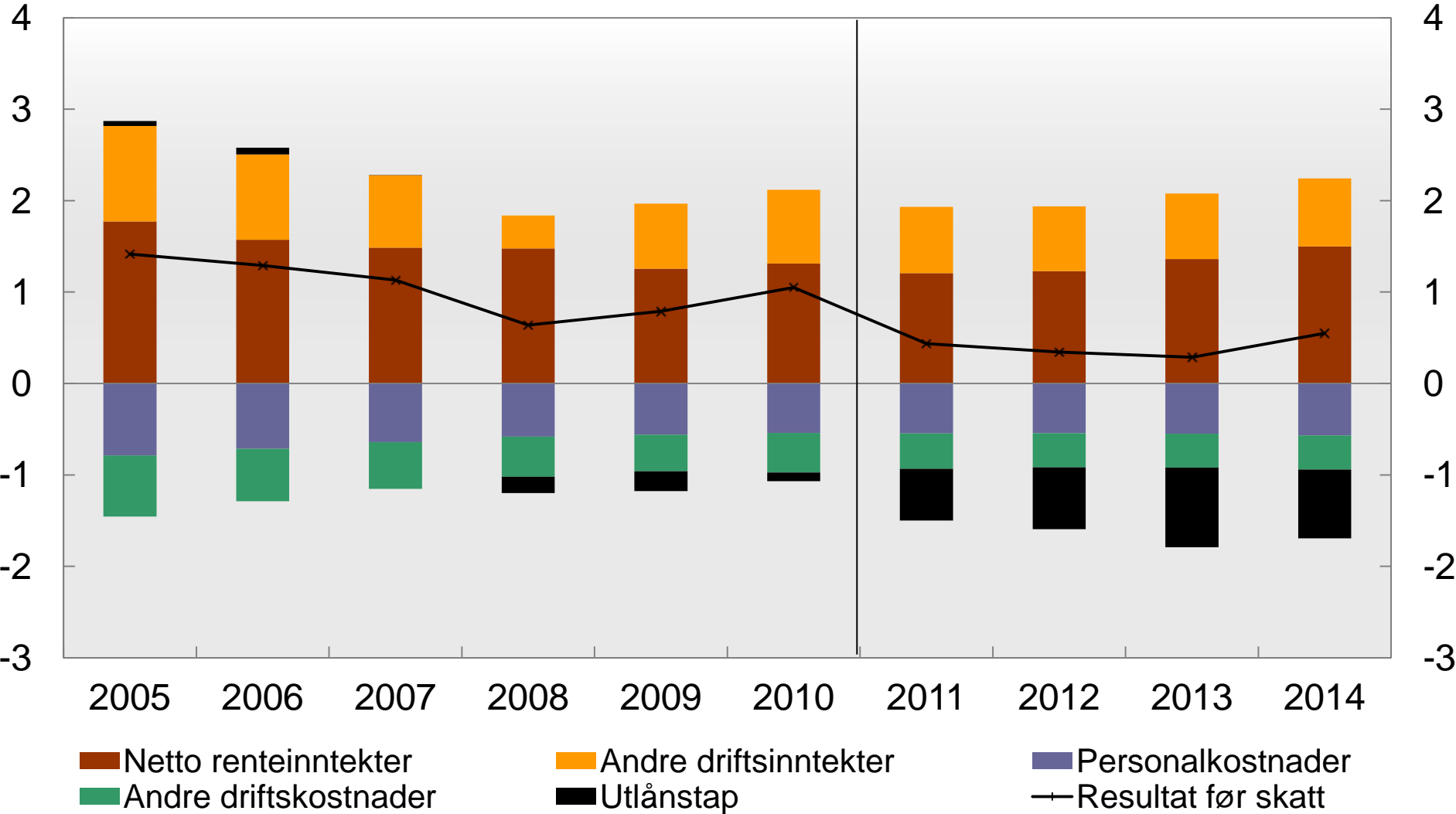

1) Alle banker med unntak av utenlandske filialer i Norge

2) Fremskrivinger for 2011 – 2014 for DnB NOR Bank, Nordea Bank Norge, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Nord-Norge

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.6 Bankenes¹⁾ resultater før skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Stressalternativ 1. Prosent. Årstall. 2005 – 2014²⁾

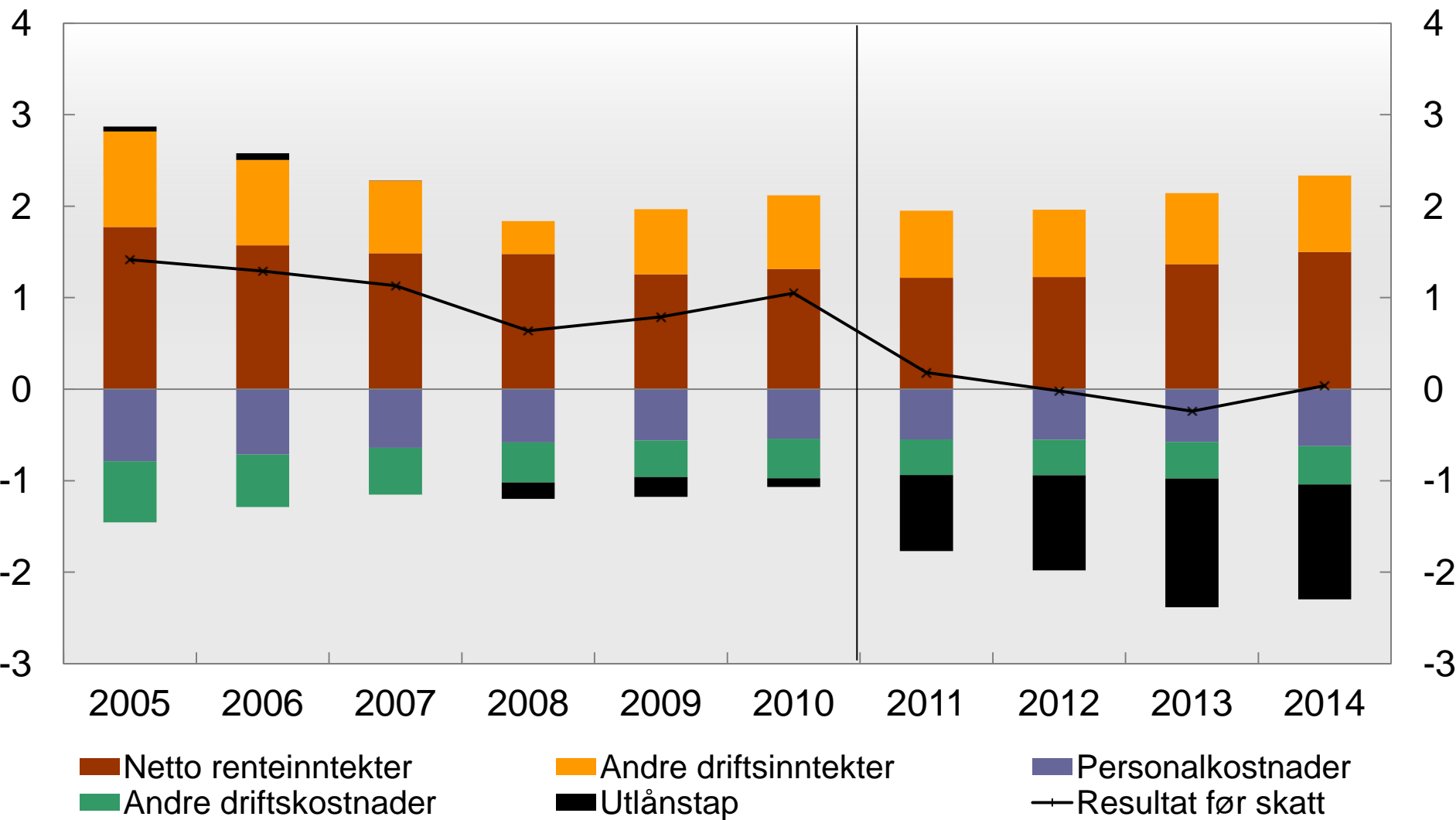

1) Alle banker med unntak av utenlandske filialer i Norge

2) Fremskrivinger for 2011 – 2014 for DnB NOR Bank, Nordea Bank Norge, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Nord-Norge

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.7 Bankenes¹⁾ resultater før skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Stressalternativ 2. Prosent. Årstall. 2005 – 2014²⁾

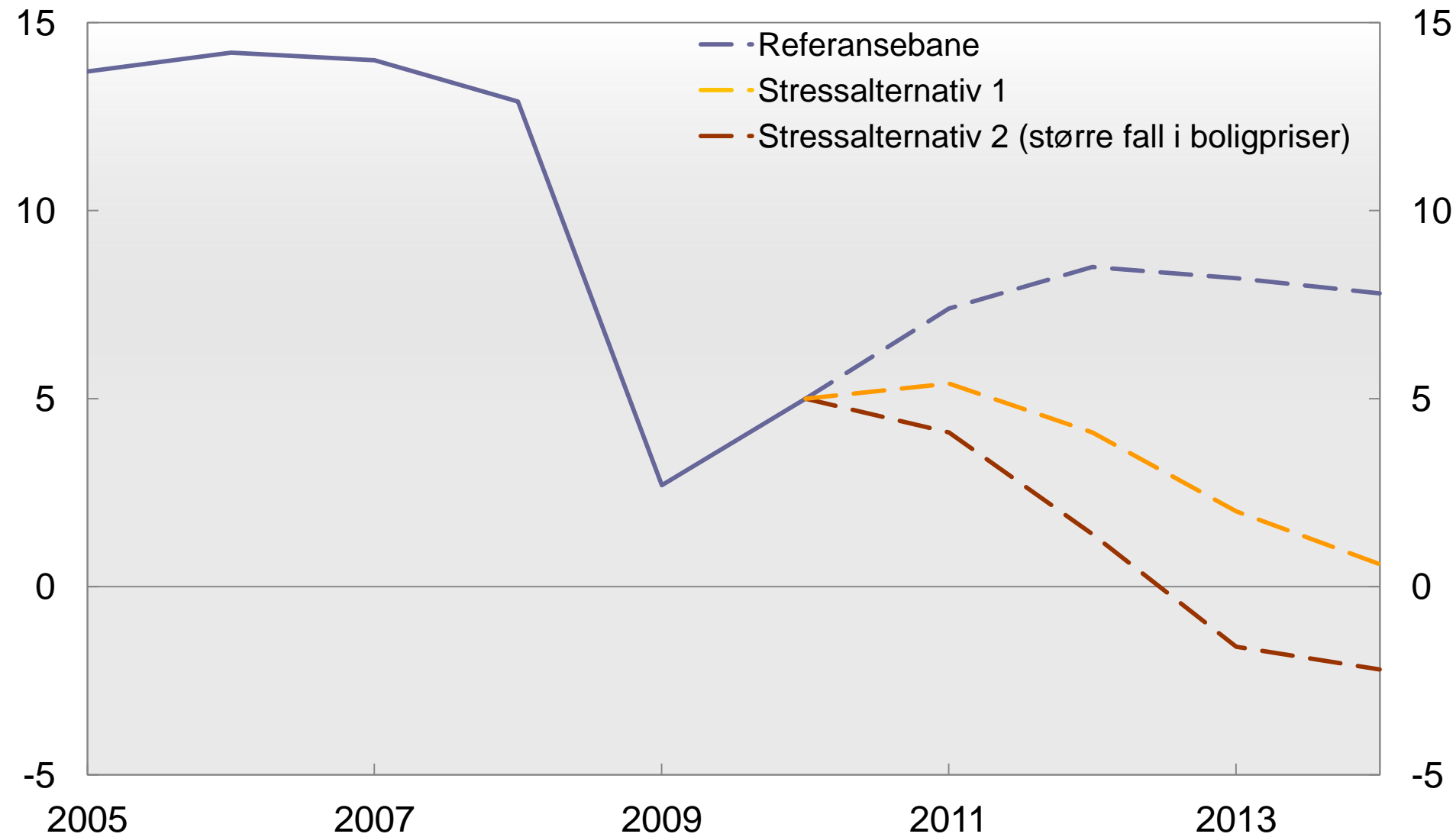

1) Alle banker med unntak av utenlandske filialer i Norge

2) Fremskrivinger for 2011 – 2014 for DnB NOR Bank, Nordea Bank Norge, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Nord-Norge

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.8 Vektet kredittvekst til foretak (K3) og husholdninger (K2). Årlig vekst¹⁾. Prosent. Årstall. 2005 – 2014²⁾

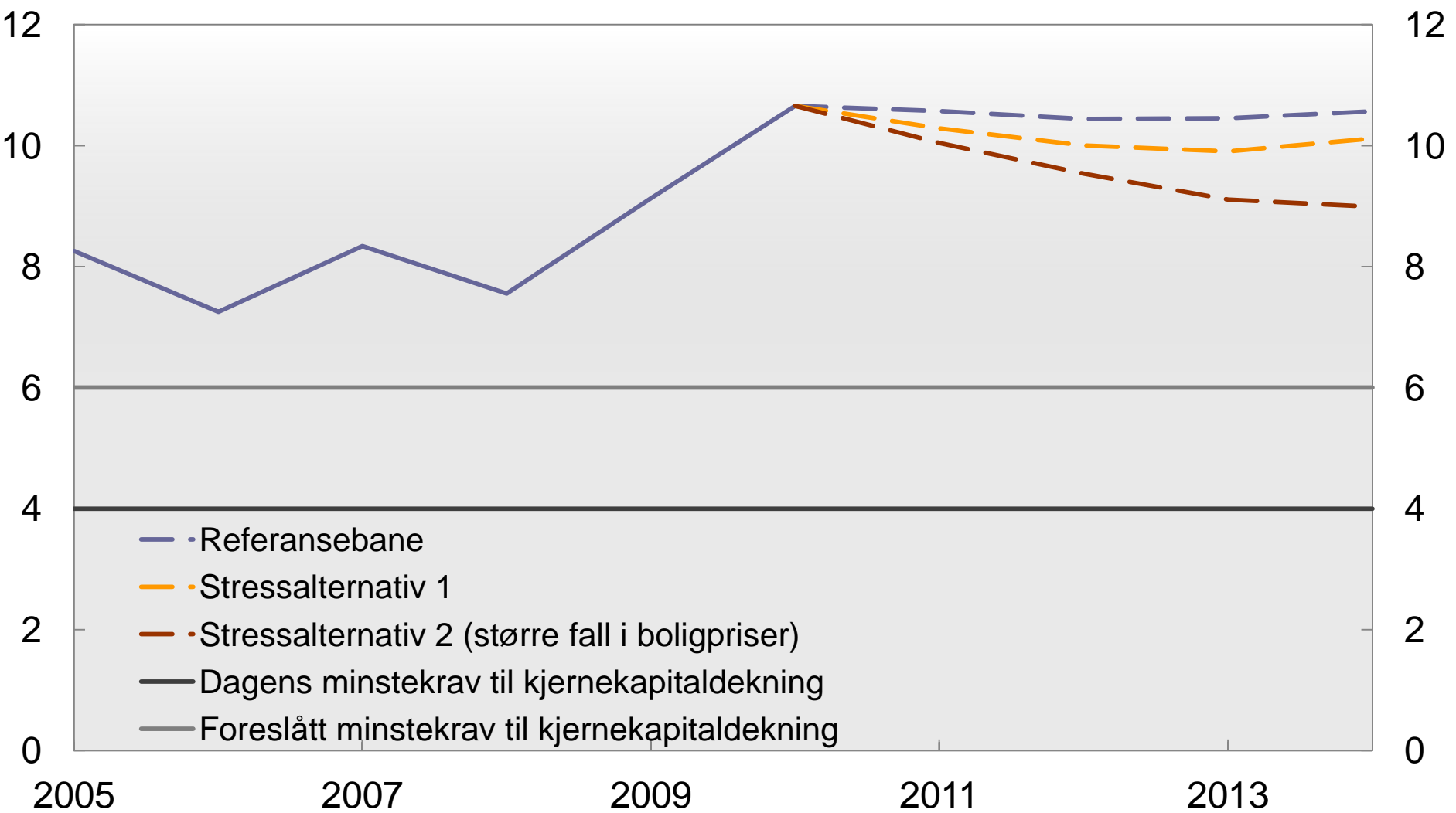

1) Endring i beholdning målt ved utgangen av året

2) Fremskrivninger for 2011 – 2014

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.9 Bankenes¹⁾ kjernekapitaldekning i stressalternativene. Prosent.
Årstall. 2005 – 2014²⁾

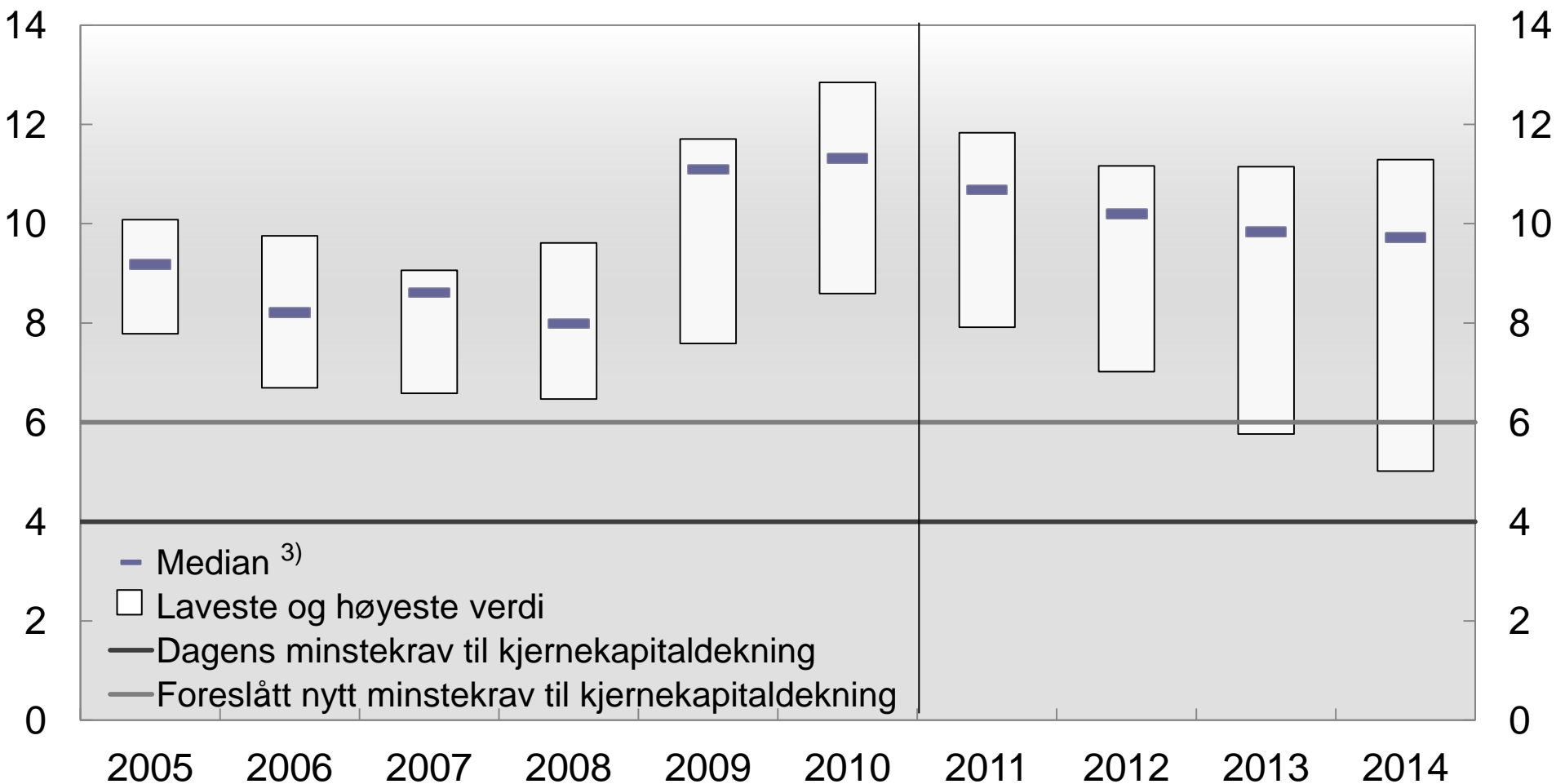

1) DnB NOR Bank, Nordea Bank Norge, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Nord-Norge

2) Fremskrivninger for 2011 – 2014

Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 2.10 Bankenes¹⁾ kjernekapitaldekning i stressalternativ 2. Bankene er rangert etter nivået på kjernekapitaldekningen. Prosent. Årstall. 2005 – 2014²⁾

1) DnB NOR Bank, Nordea Bank Norge, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Nord-Norge

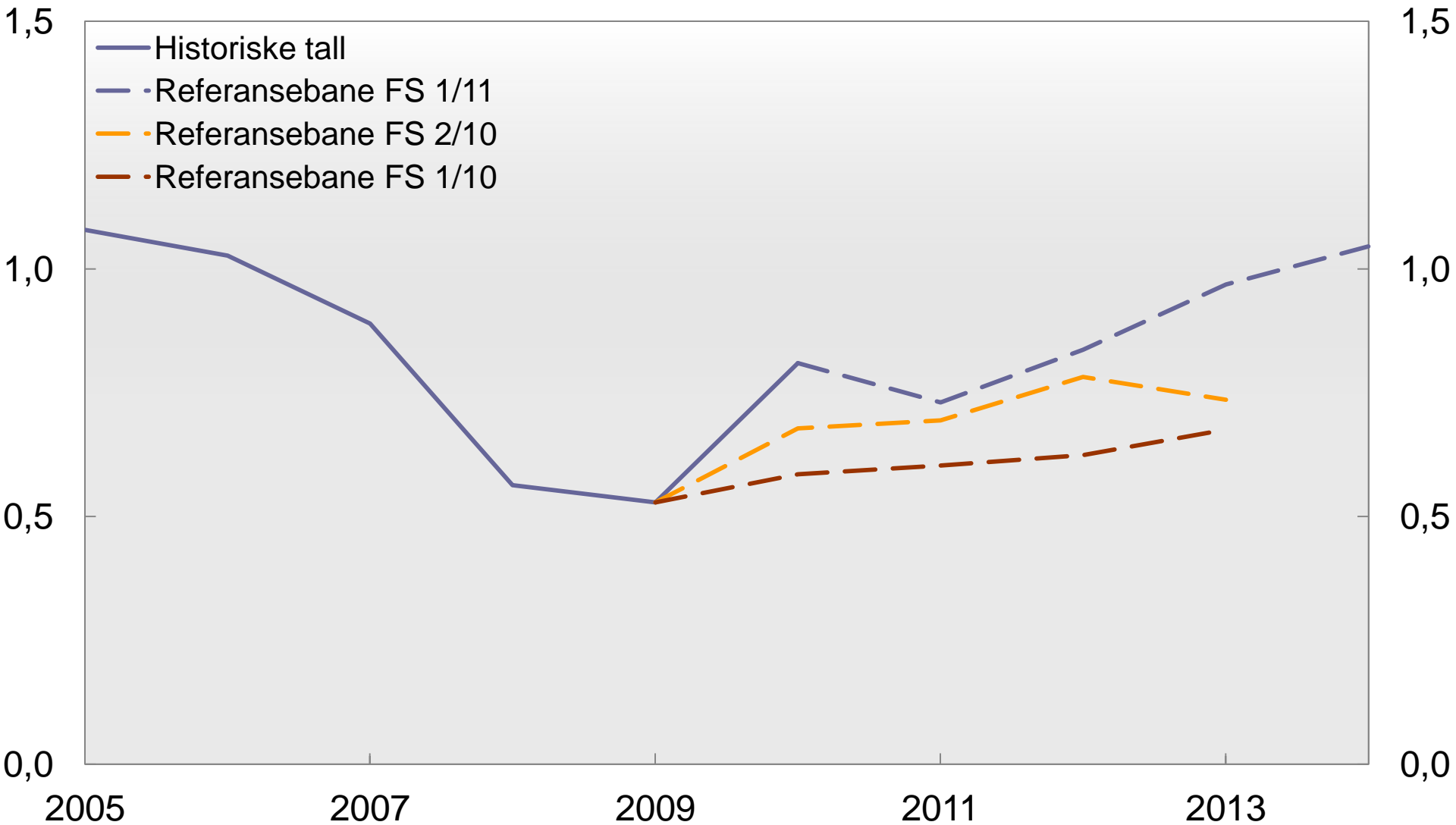
2) Fremskrivinger for 2011 – 2014

3) Median er her definert som den midterste banken. Halvparten av bankene har lavere kjernekapitaldekning enn medianbanken

Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Ramme 1

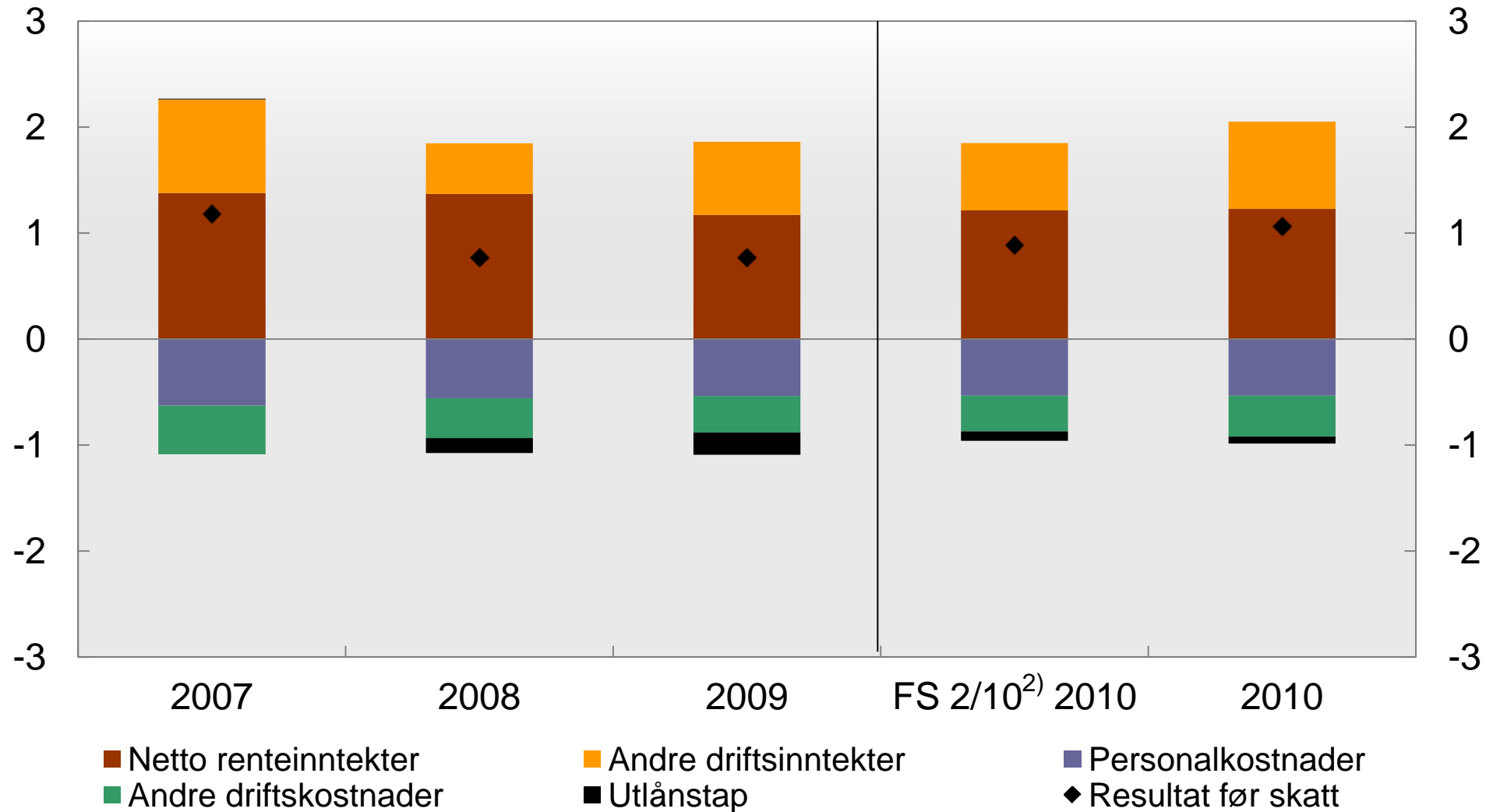
Figur 1 Bankenes¹⁾ resultater etter skatt i referansebanene. Prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Prosent. Årstall. 2005 – 2014

1) DnB NOR Bank, Nordea Bank Norge, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Nord-Norge

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2 Bankenes¹⁾ resultater før skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Prosent. Årstall. 2007 – 2010

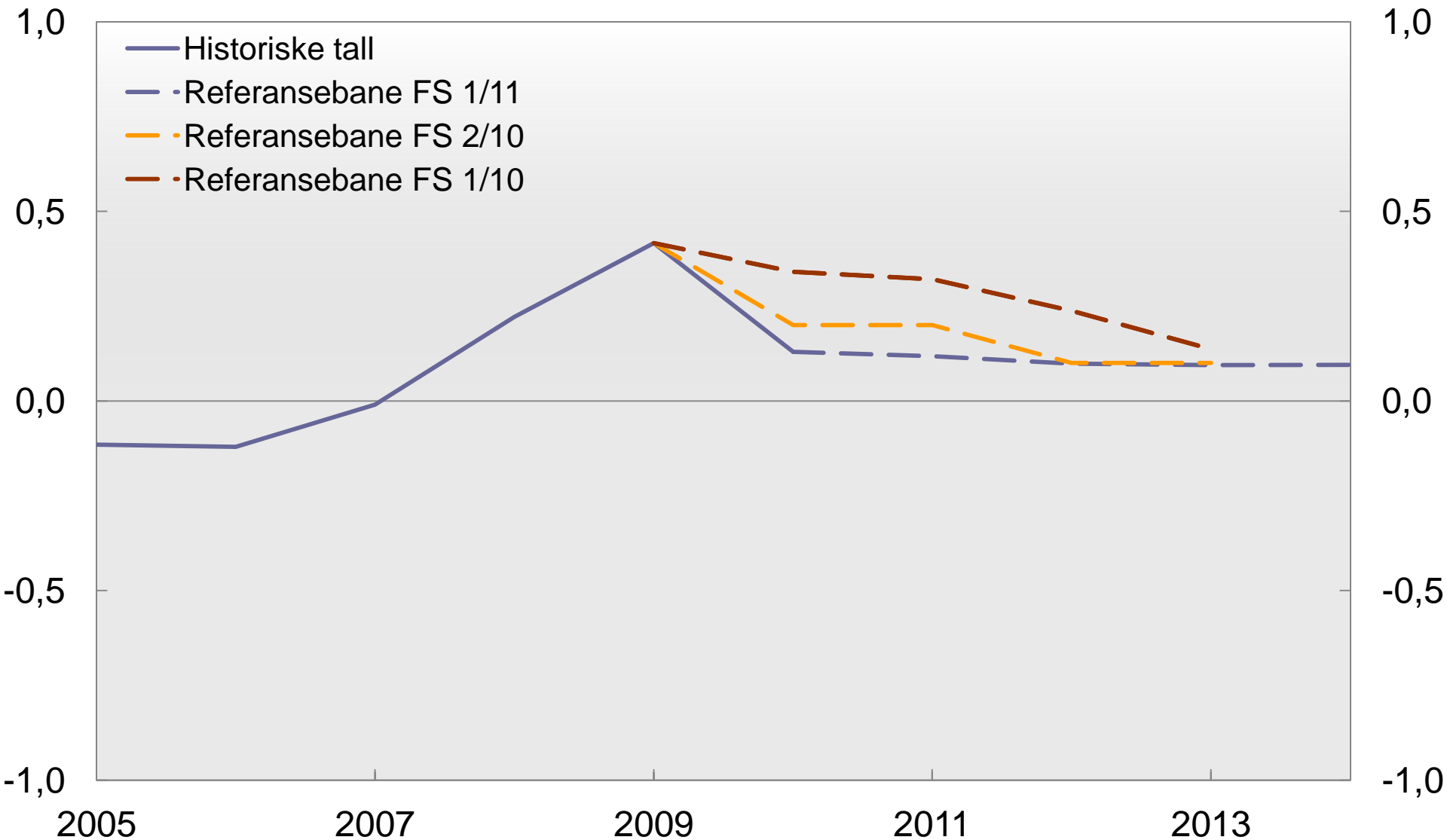

1) DnB NOR Bank, Nordea Bank Norge, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Nord-Norge

2) Referansebane i FS 2/10

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

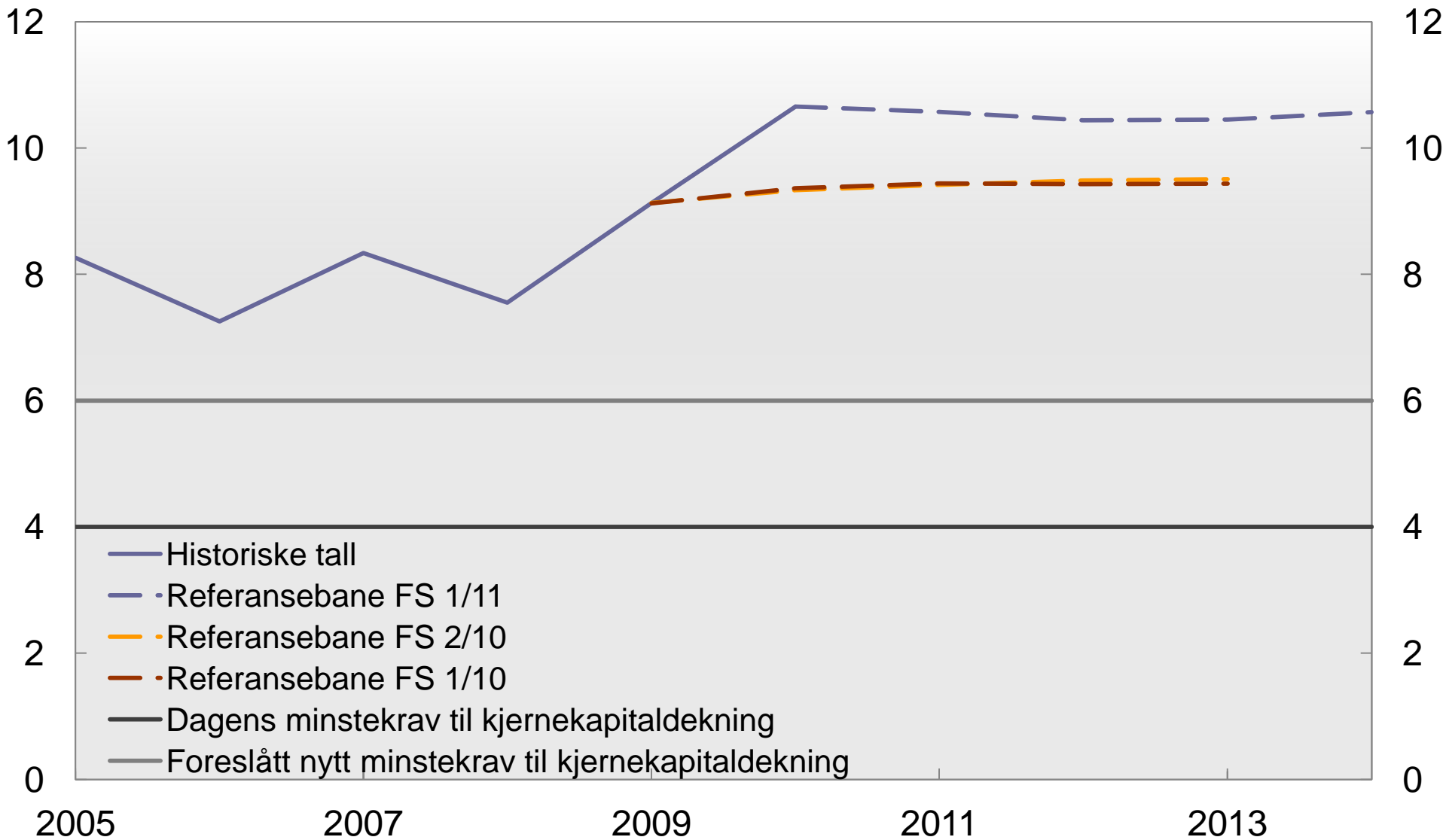
Figur 3 Bankenes¹⁾ utlånstap i referansebanene. Prosent av brutto utlån.
Årstall. 2005 – 2014

1) DnB NOR Bank, Nordea Bank Norge, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Nord-Norge

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4 Bankenes¹⁾ kjernekapitaldekning i referansebanene. Prosent.
 Årstall. 2005 – 2014

1) DnB NOR Bank, Nordea Bank Norge, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Nord-Norge

Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Ramme 2

Tabell 1: Likvide eiendeler i likviditetsbufferen

Nivå 1 eiendeler:

- Kontanter
- Innskudd i sentralbank
- Verdipapirer utstedt av stater og andre offentlige institusjoner som har risikovekt null under standardmetoden for kredittrisiko i Basel II
- Stats- og sentralbankpapirer med høyere risikovekt enn null, gitt visse restriksjoner

Nivå 2 eiendeler:

- Rentepapirer utstedt av stater og andre offentlige institusjoner med risikovekt 20 prosent i standardmetoden for kredittrisiko i Basel II
- Foretaksobligasjoner og OMF (covered bonds) som har rating minimum AA-